

Warszawa, dnia 23 marca 2023 r.

Poz. 547

USTAWA

z dnia 9 marca 2023 r.

o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw^{1), 2)}

Art. 1. W ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2023 r. poz. 519 i 185) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 15a dodaje się art. 15b i art. 15c w brzmieniu:

„Art. 15b. Zadania określone w:

- 1) art. 32a, art. 72a, art. 83a, art. 96a ust. 2–4, art. 109a, art. 109b ust. 2–4, art. 208a, art. 208b ust. 2–4, art. 347b, art. 347f, art. 359a, art. 359b ust. 2–4 oraz art. 393c–393e – dotyczące wpisów danych cudzoziemca w Systemie Informacyjnym Schengen do celów, o których mowa w art. 3 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1860 z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen do celów powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (Dz. Urz. UE L 312 z 07.12.2018, str. 1, z późn. zm.³⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 2018/1860”,
- 2) art. 72, art. 83, art. 90 ust. 2–2c, art. 100 ust. 1b, art. 111 ust. 2–4, art. 198 ust. 2, art. 208, art. 214a ust. 2, art. 359c ust. 2, art. 443a, art. 448a oraz art. 448b – dotyczące wpisów danych cudzoziemca w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu i pobytu na podstawie przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1861 z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) w dziedzinie odpraw granicznych, zmiany konwencji wykonawczej

¹⁾ Niniejsza ustawa służy stosowaniu:

- 1) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1860 z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen do celów powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (Dz. Urz. UE L 312 z 07.12.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 248 z 13.07.2021, str. 11 oraz Dz. Urz. UE L 249 z 14.07.2021, str. 15);
- 2) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1861 z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) w dziedzinie odpraw granicznych, zmiany konwencji wykonawczej do układu z Schengen oraz zmiany i uchylecia rozporządzenia (WE) nr 1987/2006 (Dz. Urz. UE L 312 z 07.12.2018, str. 14, Dz. Urz. UE L 135 z 22.05.2019, str. 27, Dz. Urz. UE L 248 z 13.07.2021, str. 11 oraz Dz. Urz. UE L 249 z 14.07.2021, str. 15).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ustawę z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin, ustawę z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej, ustawę z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne, ustawę z dnia 27 stycznia 2022 r. o dokumentach paszportowych oraz ustawę z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 248 z 13.07.2021, str. 11 oraz Dz. Urz. UE L 249 z 14.07.2021, str. 15.

do układu z Schengen oraz zmiany i uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1987/2006 (Dz. Urz. UE L 312 z 07.12.2018, str. 14, z późn. zm.⁴⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 2018/1861”

– Komendant Główny Policji realizuje przy udziale funkcjonariuszy Straży Granicznej pełniących służbę w biurze SIRENE, o którym mowa w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2007 r. o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Wizowym Systemie Informacyjnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1041 oraz z 2022 r. poz. 2642).

Art. 15c. W celu realizacji zadań określonych w ustawie oraz w ustawie z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin i w zakresie niezbędnym do realizacji tych zadań Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców oraz wojewoda mogą pozyskiwać z systemu teleinformatycznego Straży Granicznej, przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 449 ust. 1, informacje przetwarzane na podstawie art. 1 ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1061, z późn. zm.⁵⁾) dotyczące przekraczania przez cudzoziemców granicy Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli są spełnione następujące warunki:

- 1) system teleinformatyczny, za pośrednictwem którego są pozyskiwane te informacje, umożliwi identyfikację i rejestrację osób uzyskujących dostęp do danych Straży Granicznej oraz rejestruje zakres udostępnionych danych i datę udostępnienia tych danych;
 - 2) Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców oraz wojewoda posiadają i stosują zabezpieczenia techniczne i organizacyjne zapewniające poufność, integralność, dostępność i autentyczność danych.”;
- 2) w art. 16 w ust. 1 uchyla się pkt 4;
 - 3) w art. 21 w ust. 2 w pkt 5 skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2021 r. poz. 1486, 1728 i 1898)”;
 - 4) w art. 22 w ust. 1:
 - a) w pkt 1 w lit. c skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2021 r. poz. 1697)”;
 - b) uchyla się pkt 3;
 - 5) w art. 28 w ust. 1 w pkt 8, w art. 32 w ust. 2, w art. 41 w ust. 1 w pkt 5, w art. 65 w ust. 1 w pkt 2, w art. 100 w ust. 1 w pkt 3, w art. 139n w ust. 6 w pkt 8, w art. 149b w ust. 6 w pkt 9, w art. 156b w ust. 6 w pkt 8, w art. 169a w ust. 6 w pkt 6, w art. 197 w ust. 1 w pkt 3, w art. 302 w ust. 1 w pkt 8, w art. 315 w ust. 3 w pkt 4, w art. 443 w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia i w ust. 3 oraz w art. 448 po wyrazach „odmowy wjazdu” dodaje się wyrazy „i pobytu”;
 - 6) po art. 32 dodaje się art. 32a w brzmieniu:

„Art. 32a. W przypadku przekraczania granicy zewnętrznej, o której mowa w art. 2 pkt 2 kodeksu granicznego Schengen, w kierunku wjazdowym przez cudzoziemca, którego dane zostały umieszczone w Systemie Informacyjnym Schengen do celów, o których mowa w art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860, przez organ innego państwa obszaru Schengen, komendant placówki Straży Granicznej informuje o tym, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, właściwy organ tego państwa, zgodnie z art. 8 rozporządzenia nr 2018/1860.”;
 - 7) w art. 65 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli dane cudzoziemca znajdują się w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu i pobytu, wizę krajową można wydać tylko biorąc pod uwagę powody leżące u podstaw decyzji państwa obszaru Schengen, które dokonało wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen, oraz uwzględniając zagrożenia, o których mowa w art. 27 lit. d rozporządzenia nr 2018/1861, jakie może powodować obecność danego cudzoziemca na terytorium państw obszaru Schengen.”;
 - 8) art. 72 otrzymuje brzmienie:

„Art. 72. Jeżeli dane cudzoziemca ubiegającego się o wydanie wizy krajowej znajdują się w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu i pobytu i zachodzą przyczyny uzasadniające wydanie tej wizy, minister właściwy do spraw zagranicznych albo konsul rozpatrujący wniosek o wydanie wizy krajowej przeprowadza, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, z właściwym organem państwa obszaru Schengen, które dokonało wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen, konsultacje, o których mowa w art. 27 rozporządzenia nr 2018/1861, i informuje, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, właściwy organ tego państwa obszaru Schengen o decyzji wydanej w sprawie wydania wizy krajowej lub o zamiarze wydania takiej wizy.”;

⁴⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 135 z 22.05.2019, str. 27, Dz. Urz. UE L 248 z 13.07.2021, str. 11 oraz Dz. Urz. UE L 249 z 14.07.2021, str. 15.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1115, 1855 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 185, 240, 261, 289 i 347.

9) po art. 72 dodaje się art. 72a w brzmieniu:

„Art. 72a. Jeżeli dane cudzoziemca zostały umieszczone w Systemie Informacyjnym Schengen do celów, o których mowa w art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860, minister właściwy do spraw zagranicznych albo konsul, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji:

- 1) zwraca się do właściwego organu państwa obszaru Schengen, które umieściło dane, o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860, w przypadku gdy dane zostały umieszczone w związku z decyzją właściwego organu tego państwa obszaru Schengen, której towarzyszy zakaz ponownego wjazdu;
- 2) informuje właściwy organ państwa obszaru Schengen, które umieściło dane, o decyzji wydanej w sprawie wydania wizy krajowej, w przypadku gdy dane zostały umieszczone w związku z decyzją właściwego organu tego państwa obszaru Schengen, której towarzyszy zakaz ponownego wjazdu;
- 3) informuje właściwy organ państwa obszaru Schengen, które umieściło dane, o zamiarze wydania wizy krajowej lub o jej wydaniu, w przypadku gdy dane zostały umieszczone w związku z decyzją właściwego organu tego państwa obszaru Schengen, której nie towarzyszy zakaz ponownego wjazdu.”;

10) w art. 82 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli dane cudzoziemca ubiegającego się o przedłużenie wizy krajowej znajdują się w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu i pobytu, wizę można przedłużyć tylko biorąc pod uwagę powody leżące u podstaw decyzji państwa obszaru Schengen, które dokonało wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen, oraz uwzględniając zagrożenia, o których mowa w art. 27 lit. d rozporządzenia nr 2018/1861, jakie może powodować obecność danego cudzoziemca na terytorium państw obszaru Schengen.”;

11) art. 83 otrzymuje brzmienie:

„Art. 83. Jeżeli dane cudzoziemca ubiegającego się o przedłużenie wizy krajowej znajdują się w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu i pobytu i zachodzą przyczyny uzasadniające przedłużenie tej wizy, wojewoda lub Szef Urzędu w drugiej instancji, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji:

- 1) przeprowadza z właściwym organem państwa, które dokonało wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen, konsultacje, o których mowa w art. 27 rozporządzenia nr 2018/1861;
- 2) informuje właściwy organ tego państwa obszaru Schengen o decyzji wydanej w sprawie przedłużenia wizy krajowej lub o zamiarze przedłużenia takiej wizy.”;

12) po art. 83 dodaje się art. 83a w brzmieniu:

„Art. 83a. Jeżeli dane cudzoziemca zostały umieszczone w Systemie Informacyjnym Schengen do celów, o których mowa w art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860, wojewoda lub Szef Urzędu w drugiej instancji, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji:

- 1) zwraca się do właściwego organu państwa obszaru Schengen, które umieściło dane, o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860, w przypadku gdy dane zostały umieszczone w związku z decyzją właściwego organu tego państwa obszaru Schengen, której towarzyszy zakaz ponownego wjazdu;
- 2) informuje właściwy organ państwa obszaru Schengen, które umieściło dane, o decyzji wydanej w sprawie przedłużenia wizy krajowej, w przypadku gdy dane zostały umieszczone w związku z decyzją właściwego organu tego państwa obszaru Schengen, której towarzyszy zakaz ponownego wjazdu;
- 3) informuje właściwy organ państwa obszaru Schengen, które umieściło dane, o zamiarze przedłużenia wizy krajowej lub o jej przedłużeniu, w przypadku gdy dane zostały umieszczone w związku z decyzją właściwego organu tego państwa obszaru Schengen, której nie towarzyszy zakaz ponownego wjazdu.”;

13) w art. 90:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli właściwy organ innego państwa obszaru Schengen występuje o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 28 lub art. 29 rozporządzenia nr 2018/1861, a cudzoziemiec posiada ważną wizę krajową, konsul, który wydał tę wizę, a w przypadku, o którym mowa w art. 92 ust. 1a – minister właściwy do spraw zagranicznych, ustala, czy zachodzą przesłanki cofnięcia cudzoziemcowi wizy krajowej, biorąc pod uwagę powody leżące u podstaw decyzji państwa obszaru Schengen zamierzającego dokonać wpisu lub które dokonało wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen, oraz uwzględniając zagrożenia, o których mowa w art. 28 lit. d lub art. 29 lit. d rozporządzenia nr 2018/1861, jakie może powodować obecność danego cudzoziemca na terytorium państw obszaru Schengen.”;

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a–2c w brzmieniu:

„2a. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw zagranicznych albo konsul przekazuje Komendantowi Głównemu Policji informację o wydaniu decyzji o cofnięciu wizy krajowej lub o braku podstaw do jej cofnięcia w terminie 10 dni od dnia otrzymania wystąpienia o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 28 lub art. 29 rozporządzenia nr 2018/1861.

2b. Jeżeli nie jest możliwe zachowanie terminu, o którym mowa w ust. 2a, minister właściwy do spraw zagranicznych albo konsul występuje przed jego upływem, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, do właściwego organu innego państwa obszaru Schengen z wnioskiem o przedłużenie terminu, nie więcej jednak niż o 12 dni. Wniosek zawiera uzasadnienie. W takim przypadku minister właściwy do spraw zagranicznych albo konsul przekazuje Komendantowi Głównemu Policji informację, o której mowa w ust. 2a, w terminie 2 dni przed końcem terminu określonego we wniosku.

2c. Komendant Główny Policji przekazuje właściwemu organowi innego państwa obszaru Schengen otrzymaną od ministra właściwego do spraw zagranicznych albo konsula informację, o której mowa w ust. 2a, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 28 lub art. 29 rozporządzenia nr 2018/1861, a w przypadku przedłużenia tego terminu – w terminie przedłużonym.”;

14) po art. 96 dodaje się art. 96a w brzmieniu:

„Art. 96a. 1. Jeżeli właściwy organ innego państwa obszaru Schengen występuje o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 10 lub art. 11 rozporządzenia nr 2018/1860, a cudzoziemiec posiada ważną wizę krajową, konsul, który wydał tę wizę, a w przypadku, o którym mowa w art. 92 ust. 1a – minister właściwy do spraw zagranicznych, ustala, czy zachodzą przesłanki cofnięcia tej wizeny.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw zagranicznych albo konsul przekazuje Komendantowi Głównemu Policji informację o wydaniu decyzji o cofnięciu wizeny krajowej lub o braku podstaw do jej cofnięcia w terminie 10 dni od dnia otrzymania wystąpienia o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 10 lub art. 11 rozporządzenia nr 2018/1860.

3. Jeżeli nie jest możliwe zachowanie terminu, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw zagranicznych albo konsul występuje przed jego upływem, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, do właściwego organu innego państwa obszaru Schengen z wnioskiem o przedłużenie terminu, nie więcej jednak niż o 12 dni. Wniosek zawiera uzasadnienie. W takim przypadku minister właściwy do spraw zagranicznych albo konsul przekazuje Komendantowi Głównemu Policji informację, o której mowa w ust. 2, w terminie 2 dni przed końcem terminu określonego we wniosku.

4. Komendant Główny Policji przekazuje właściwemu organowi innego państwa obszaru Schengen otrzymaną od ministra właściwego do spraw zagranicznych albo konsula informację, o której mowa w ust. 2, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 10 lub art. 11 rozporządzenia nr 2018/1860, a w przypadku przedłużenia tego terminu – w terminie przedłużonym.”;

15) użyte w art. 99 w ust. 1 w pkt 8, w art. 196 w ust. 1 w pkt 4, w art. 212 w ust. 2 w pkt 4, w art. 213 w ust. 1 w pkt 5, w art. 303a w ust. 2, w art. 315 w ust. 2 we wprowadzeniu do wyliczenia i w ust. 4, 5 i 6, w art. 316, w art. 317 w ust. 4, w art. 329 w ust. 2 w pkt 1, w art. 398 w ust. 1 w pkt 1 i 2, w art. 398a w pkt 1 i 2 oraz w art. 465 w ust. 1 w pkt 6–8 w różnym przypadku wyrazy „termin dobrowolnego powrotu” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „termin dobrowolnego wyjazdu”;

16) w art. 100 ust. 1a i 1b otrzymują brzmienie:

„1a. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, cudzoziemcowi można udzielić zezwolenia na pobyt czasowy, biorąc pod uwagę powody leżące u podstaw decyzji państwa obszaru Schengen, które dokonało wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen, oraz uwzględniając zagrożenia, o których mowa w art. 27 lit. d rozporządzenia nr 2018/1861, jakie może powodować obecność danego cudzoziemca na terytorium państw obszaru Schengen.

1b. W przypadku, o którym mowa w ust. 1a, wojewoda lub Szef Urzędu w drugiej instancji, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji:

- 1) przeprowadza z właściwym organem państwa, które dokonało wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen, konsultacje, o których mowa w art. 27 rozporządzenia nr 2018/1861;
- 2) informuje właściwy organ tego państwa obszaru Schengen o decyzji wydanej w sprawie udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy lub o zamiarze udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy.”;

17) po art. 109 dodaje się art. 109a i art. 109b w brzmieniu:

„Art. 109a. Jeżeli dane cudzoziemca zostały umieszczone w Systemie Informacyjnym Schengen do celów, o których mowa w art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860, wojewoda lub Szef Urzędu w drugiej instancji, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji:

- 1) zwraca się do właściwego organu państwa obszaru Schengen, które umieściło dane, o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860, w przypadku gdy dane zostały umieszczone w związku z decyzją właściwego organu tego państwa obszaru Schengen, której towarzyszy zakaz ponownego wjazdu;
- 2) informuje właściwy organ państwa obszaru Schengen, które umieściło dane, o decyzji wydanej w sprawie udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy, w przypadku gdy dane zostały umieszczone w związku z decyzją właściwego organu tego państwa obszaru Schengen, której towarzyszy zakaz ponownego wjazdu;
- 3) informuje właściwy organ państwa obszaru Schengen, które umieściło dane, o zamiarze udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy lub o jego udzieleniu, w przypadku gdy dane zostały umieszczone w związku z decyzją właściwego organu tego państwa obszaru Schengen, której nie towarzyszy zakaz ponownego wjazdu.

Art. 109b. 1. Jeżeli właściwy organ innego państwa obszaru Schengen występuje o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 10 lub art. 11 rozporządzenia nr 2018/1860, a cudzoziemiec posiada zezwolenie na pobyt czasowy, wojewoda, który udzielił tego zezwolenia, a w przypadku gdy zezwolenia udzielił Szef Urzędu w drugiej instancji – wojewoda, który orzekał w sprawie w pierwszej instancji, ustala, czy zachodzą przesłanki cofnięcia tego zezwolenia.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, wojewoda przekazuje Komendantowi Głównemu Policji informację o wydaniu cudzoziemcowi decyzji o cofnięciu zezwolenia na pobyt czasowy lub o braku podstaw do jego cofnięcia w terminie 10 dni od dnia otrzymania wystąpienia o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 10 lub art. 11 rozporządzenia nr 2018/1860.

3. Jeżeli nie jest możliwe zachowanie terminu, o którym mowa w ust. 2, wojewoda występuje przed jego upływem, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, do właściwego organu innego państwa obszaru Schengen z wnioskiem o przedłużenie terminu, nie więcej jednak niż o 12 dni. Wniosek zawiera uzasadnienie. W takim przypadku wojewoda przekazuje Komendantowi Głównemu Policji informację, o której mowa w ust. 2, w terminie 2 dni przed końcem terminu określonego we wniosku.

4. Komendant Główny Policji przekazuje właściwemu organowi innego państwa obszaru Schengen otrzymaną od wojewody informację, o której mowa w ust. 2, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 10 lub art. 11 rozporządzenia nr 2018/1860, a w przypadku przedłużenia tego terminu – w terminie przedłużonym.”;

18) art. 111 otrzymuje brzmienie:

„Art. 111. 1. Jeżeli właściwy organ innego państwa obszaru Schengen występuje o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 28 lub art. 29 rozporządzenia nr 2018/1861, wojewoda, który udzielił cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy, a w przypadku gdy zezwolenia udzielił Szef Urzędu w drugiej instancji – wojewoda, który orzekał w sprawie w pierwszej instancji, ustala, czy zachodzą przesłanki cofnięcia cudzoziemcowi tego zezwolenia, biorąc pod uwagę powody leżące u podstaw decyzji państwa obszaru Schengen zamierzającego dokonać wpisu lub które dokonało wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen, oraz uwzględniając zagrożenia, o których mowa w art. 28 lit. d lub art. 29 lit. d rozporządzenia nr 2018/1861, jakie może powodować obecność danego cudzoziemca na terytorium państw obszaru Schengen.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, wojewoda przekazuje Komendantowi Głównemu Policji informację o wydaniu cudzoziemcowi decyzji o cofnięciu zezwolenia na pobyt czasowy lub o braku podstaw do jego cofnięcia w terminie 10 dni od dnia otrzymania wystąpienia o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 28 lub art. 29 rozporządzenia nr 2018/1861.

3. Jeżeli nie jest możliwe zachowanie terminu, o którym mowa w ust. 2, wojewoda występuje przed jego upływem, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, do właściwego organu innego państwa obszaru Schengen z wnioskiem o przedłużenie terminu, nie więcej jednak niż o 12 dni. Wniosek zawiera uzasadnienie. W takim przypadku wojewoda przekazuje Komendantowi Głównemu Policji informację, o której mowa w ust. 2, w terminie 2 dni przed końcem terminu określonego we wniosku.

4. Komendant Główny Policji przekazuje właściwemu organowi innego państwa obszaru Schengen otrzymaną od wojewody informację, o której mowa w ust. 2, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 28 lub art. 29 rozporządzenia nr 2018/1861, a w przypadku przedłużenia tego terminu – w terminie przedłużonym.”;

19) w art. 144 w ust. 5 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) instytuty badawcze w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 498) oraz instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk, o których mowa w art. 42 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2020 r. poz. 1796).”;

20) art. 198 otrzymuje brzmienie:

„Art. 198. 1. W przypadku, o którym mowa w art. 197 ust. 1 pkt 3, cudzoziemcowi można udzielić zezwolenia na pobyt stały, biorąc pod uwagę powody leżące u podstaw decyzji państwa obszaru Schengen, które dokonało wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen, oraz uwzględniając zagrożenia, o których mowa w art. 27 lit. d rozporządzenia nr 2018/1861, jakie może powodować obecność danego cudzoziemca na terytorium państw obszaru Schengen.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, wojewoda lub Szef Urzędu w drugiej instancji, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji:

- 1) przeprowadza z właściwym organem państwa, które dokonało wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen, konsultacje, o których mowa w art. 27 rozporządzenia nr 2018/1861;
- 2) informuje właściwy organ tego państwa obszaru Schengen o decyzji wydanej w sprawie udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt stały lub o zamiarze udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt stały.”;

21) art. 208 otrzymuje brzmienie:

„Art. 208. 1. Jeżeli właściwy organ innego państwa obszaru Schengen występuje o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 28 lub art. 29 rozporządzenia nr 2018/1861, wojewoda, który udzielił cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt stały, a w przypadku gdy zezwolenia udzielił Szef Urzędu w drugiej instancji – wojewoda, który orzekał w sprawie w pierwszej instancji, ustala, czy zachodzą przesłanki cofnięcia cudzoziemcowi tego zezwolenia, biorąc pod uwagę powody leżące u podstaw decyzji państwa obszaru Schengen zamierzającego dokonać wpisu lub które dokonało wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen, oraz uwzględniając zagrożenia, o których mowa w art. 28 lit. d lub art. 29 lit. d rozporządzenia nr 2018/1861, jakie może powodować obecność danego cudzoziemca na terytorium państw obszaru Schengen.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, wojewoda przekazuje Komendantowi Głównemu Policji informację o wydaniu cudzoziemcowi decyzji o cofnięciu zezwolenia na pobyt stały lub o braku podstaw do jego cofnięcia w terminie 10 dni od dnia otrzymania wystąpienia o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 28 lub art. 29 rozporządzenia nr 2018/1861.

3. Jeżeli nie jest możliwe zachowanie terminu, o którym mowa w ust. 2, wojewoda występuje przed jego upływem, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, do właściwego organu innego państwa obszaru Schengen z wnioskiem o przedłużenie terminu, nie więcej jednak niż o 12 dni. Wniosek zawiera uzasadnienie. W takim przypadku wojewoda przekazuje Komendantowi Głównemu Policji informację, o której mowa w ust. 2, w terminie 2 dni przed końcem terminu określonego we wniosku.

4. Komendant Główny Policji przekazuje właściwemu organowi innego państwa obszaru Schengen otrzymaną od wojewody informację, o której mowa w ust. 2, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 28 lub art. 29 rozporządzenia nr 2018/1861, a w przypadku przedłużenia tego terminu – w terminie przedłużonym.”;

22) po art. 208 dodaje się art. 208a i art. 208b w brzmieniu:

„Art. 208a. Jeżeli dane cudzoziemca zostały umieszczone w Systemie Informacyjnym Schengen do celów, o których mowa w art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860, wojewoda lub Szef Urzędu w drugiej instancji, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji:

- 1) zwraca się do właściwego organu państwa obszaru Schengen, które umieściło dane, o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860, w przypadku gdy dane zostały umieszczone w związku z decyzją właściwego organu tego państwa obszaru Schengen, której towarzyszy zakaz ponownego wjazdu;
- 2) informuje właściwy organ państwa obszaru Schengen, które umieściło dane, o decyzji wydanej w sprawie udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt stały, w przypadku gdy dane zostały umieszczone w związku z decyzją właściwego organu tego państwa obszaru Schengen, której towarzyszy zakaz ponownego wjazdu;
- 3) informuje właściwy organ państwa obszaru Schengen, które umieściło dane, o zamiarze udzielenia zezwolenia na pobyt stały lub o jego udzieleniu, w przypadku gdy dane zostały umieszczone w związku z decyzją właściwego organu tego państwa obszaru Schengen, której nie towarzyszy zakaz ponownego wjazdu.

Art. 208b. 1. Jeżeli właściwy organ innego państwa obszaru Schengen występuje o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 10 lub art. 11 rozporządzenia nr 2018/1860, a cudzoziemiec posiada zezwolenie na pobyt stały, wojewoda, który udzielił tego zezwolenia, a w przypadku gdy zezwolenia udzielił Szef Urzędu w drugiej instancji – wojewoda, który orzekał w sprawie w pierwszej instancji, ustala, czy zachodzą przesłanki cofnięcia tego zezwolenia.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, wojewoda przekazuje Komendantowi Głównemu Policji informacje o wydaniu cudzoziemcowi decyzji o cofnięciu zezwolenia na pobyt stały lub o braku podstaw do jego cofnięcia w terminie 10 dni od dnia otrzymania wystąpienia o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 10 lub art. 11 rozporządzenia nr 2018/1860.

3. Jeżeli nie jest możliwe zachowanie terminu, o którym mowa w ust. 2, wojewoda występuje przed jego upływem, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, do właściwego organu innego państwa obszaru Schengen z wnioskiem o przedłużenie terminu, nie więcej jednak niż o 12 dni. Wniosek zawiera uzasadnienie. W takim przypadku wojewoda przekazuje Komendantowi Głównemu Policji informację, o której mowa w ust. 2, w terminie 2 dni przed końcem terminu określonego we wniosku.

4. Komendant Główny Policji przekazuje właściwemu organowi innego państwa obszaru Schengen otrzymaną od wojewody informację, o której mowa w ust. 2, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 10 lub art. 11 rozporządzenia nr 2018/1860, a w przypadku przedłużenia tego terminu – w terminie przedłużonym.”;

23) w art. 211:

a) w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) poświadczeniem znajomości języka polskiego na poziomie biegłości językowej co najmniej B1, określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 5;”;

b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego i nauki określi, w drodze rozporządzenia, wykaz poświadczeń znajomości języka polskiego, o których mowa w ust. 3 pkt 1, uwzględniając ich wiarygodność i dostępność egzaminu w celu uzyskania poświadczenia.”;

24) po art. 214 dodaje się art. 214a w brzmieniu:

„Art. 214a. 1. Jeżeli dane cudzoziemca znajdują się w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu i pobytu, przy ocenie okoliczności, o których mowa w art. 214 ust. 1 pkt 2, należy wziąć pod uwagę powody leżące u podstaw decyzji państwa obszaru Schengen, które dokonało wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen, oraz uwzględnić zagrożenia, o których mowa w art. 27 lit. d rozporządzenia nr 2018/1861, jakie może powodować obecność danego cudzoziemca na terytorium państw obszaru Schengen.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, wojewoda lub Szef Urzędu w drugiej instancji, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji:

1) przeprowadza z właściwym organem państwa, które dokonało wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen, konsultacje, o których mowa w art. 27 rozporządzenia nr 2018/1861;

2) informuje właściwy organ tego państwa obszaru Schengen o decyzji wydanej w sprawie udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE lub o zamiarze udzielenia cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE.”;

25) uchyla się art. 220;

26) w art. 236:

a) w pkt 1c wyrazy „pobyt czasowy” zastępuje się wyrazami „pobyt stały”,

b) w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) wydania polskiego dokumentu podróży dla cudzoziemca cudzoziemcowi, który posiada obywatelstwo określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 2.”;

- c) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 oraz dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może określić, w drodze rozporządzenia, obywatelstwa, w przypadku posiadania których nie pobiera się od cudzoziemca opłaty za wydanie polskiego dokumentu podróży dla cudzoziemca, mając na uwadze potrzeby polskiej polityki migracyjnej, sytuację prawną i faktyczną cudzoziemców, którzy nie mogą zwrócić się do organów władzy publicznej państwa, którego są obywatelami, w celu uzyskania dokumentów podróży, oraz znaczenie dla interesu Rzeczypospolitej Polskiej niepobierania od cudzoziemców posiadających określone obywatelstwa opłaty za wydanie polskiego dokumentu podróży dla cudzoziemca.”;

- 27) po art. 236 dodaje się art. 236a w brzmieniu:

„Art. 236a. W przypadku gdy postępowanie w sprawie wydania polskiego dokumentu podróży dla cudzoziemca nie zostało zakończone do dnia wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 236 ust. 2, wojewoda zwraca cudzoziemcowi posiadającemu obywatelstwo określone w tych przepisach uiszczoną przez niego opłatę, o której mowa w art. 235 ust. 1.”;

- 28) użyte w art. 245 w ust. 7, w art. 277 w ust. 3, w art. 355 w ust. 2 oraz w art. 357 w ust. 1 i 3 wyrazy „Szef Urzędu” zastępuje się wyrazami „Komendant Główny Straży Granicznej”;

- 29) w art. 245:

- a) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. Odwołanie od decyzji w sprawach, o których mowa w ust. 7, wnosi się w terminie 7 dni od dnia doręczenia decyzji.”;

- b) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. W przypadku gdy zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE udzielił Szef Urzędu lub gdy Szef Urzędu wydał decyzję o wydaniu albo wymianie karty pobytu, kartę pobytu wydaje albo wymienia organ, o którym mowa w ust. 1, który orzekał w tych sprawach w pierwszej instancji.”;

- c) dodaje się ust. 9 w brzmieniu:

„9. W przypadku gdy zgody na pobyt ze względów humanitarnych udzielił Komendant Główny Straży Granicznej lub gdy Komendant Główny Straży Granicznej wydał decyzję o wydaniu albo wymianie karty pobytu, kartę pobytu wydaje albo wymienia komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej, który orzekał w tych sprawach w pierwszej instancji.”;

- 30) po art. 252 dodaje się art. 252a w brzmieniu:

„Art. 252a. 1. Polski dokument podróży dla cudzoziemca wydaje się również cudzoziemcowi, który posiada obywatelstwo określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 2, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) cudzoziemiec utracił swój dokument podróży albo jego dokument podróży uległ zniszczeniu bądź utracił ważność albo nie posiadał on dotąd dokumentu podróży;
- 2) cudzoziemcowi udzielono:
 - a) zezwolenia na pobyt stały lub
 - b) zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE, lub
 - c) zezwolenia na pobyt czasowy, lub
 - d) ochrony uzupełniającej, lub
 - e) zgody na pobyt ze względów humanitarnych;
- 3) wniosek o wydanie polskiego dokumentu podróży dla cudzoziemca został złożony przez cudzoziemca w okresie określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 2.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może określić, w drodze rozporządzenia:

- 1) obywatelstwa, których posiadanie uprawnia cudzoziemca do ubiegania się o wydanie polskiego dokumentu podróży dla cudzoziemca w warunkach określonych w ust. 1;
- 2) okres, w którym cudzoziemcy mogą składać wnioski o wydanie polskiego dokumentu podróży dla cudzoziemca w przypadku, o którym mowa w ust. 1.

3. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw wewnętrznych uwzględni:

- 1) potrzeby polskiej polityki migracyjnej;
- 2) sytuację prawną i faktyczną cudzoziemców, którzy nie mogą zwrócić się do organów władzy publicznej państwa, którego są obywatelami, w celu uzyskania dokumentów podróży;
- 3) znaczenie dla interesu Rzeczypospolitej Polskiej możliwości wydawania cudzoziemcom posiadającym określone obywatelstwa polskiego dokumentu podróży dla cudzoziemca w warunkach określonych w ust. 1;
- 4) konieczność zapewnienia sprawności postępowania w sprawie wydania polskiego dokumentu podróży dla cudzoziemca.”;

31) art. 254 otrzymuje brzmienie:

„Art. 254. Wydanie cudzoziemcowi polskiego dokumentu podróży dla cudzoziemca nie zwalnia go z obowiązku podjęcia działań zmierzających do uzyskania przez niego dokumentu podróży, chyba że cudzoziemiec uzyskał polski dokument podróży dla cudzoziemca na podstawie art. 252a.”;

32) w art. 258:

a) w ust. 1:

– pkt 4a otrzymuje brzmienie:

„4a) wydano decyzję o cofnięciu mu zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 186 ust. 1 pkt 9 – w przypadku gdy polski dokument podróży dla cudzoziemca został mu wydany na podstawie art. 252 pkt 2a;”;

– po pkt 4a dodaje się pkt 4b w brzmieniu:

„4b) wydano decyzję o cofnięciu mu zezwolenia na pobyt czasowy – w przypadku gdy polski dokument podróży dla cudzoziemca został mu wydany na podstawie art. 252a ust. 1 pkt 2 lit. c;”;

b) w ust. 2 w pkt 3 wyrazy „ust. 1 pkt 2–4” zastępuje się wyrazami „ust. 1 pkt 2–4b”;

33) w art. 259:

a) w ust. 1 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) wydania cudzoziemcowi decyzji o cofnięciu mu zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE, zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub decyzji o pozbawieniu ochrony uzupełniającej albo o stwierdzeniu nieważności tego dokumentu – z dniem upływu terminu zwrotu dokumentu;”;

b) w ust. 2 w pkt 1 w lit. b po wyrazach „decyzja o cofnięciu” dodaje się wyrazy „zezwolenia na pobyt czasowy;”;

34) w art. 277:

a) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Odwołanie od decyzji w sprawach, o których mowa w ust. 2, wnosi się w terminie 7 dni od dnia doręczenia decyzji.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku gdy zgody na pobyt tolerowany udzielił Komendant Główny Straży Granicznej lub gdy Komendant Główny Straży Granicznej wydał decyzję o wydaniu albo wymianie dokumentu „zgoda na pobyt tolerowany”, dokument ten wydaje albo wymienia komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej, który orzekał w tych sprawach w pierwszej instancji.”;

35) w art. 308 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) nie stosuje się przepisów art. 299–307, art. 310–321, art. 329 ani art. 334–335;”;

36) w art. 315:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu określa się termin dobrowolnego wyjazdu, który wynosi od 8 do 30 dni, liczony od dnia doręczenia decyzji.”;

b) uchyla się ust. 4a,

c) po ust. 4a dodaje się ust. 4b w brzmieniu:

„4b. Postępowanie w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu może być umorzone w części dotyczącej określenia terminu dobrowolnego wyjazdu, w przypadku gdy decyzja o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu jest wydawana cudzoziemcowi, który dobrowolnie przekracza granicę, opuszczając terytorium państw obszaru Schengen.”;

37) w art. 317 w ust. 1:

a) we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „dobrowolnego powrotu” zastępuje się wyrazami „dobrowolnego wyjazdu”,

b) w pkt 1 i 4 wyrazy „dobrowolny powrót” zastępuje się wyrazami „dobrowolny wyjazd”;

38) w art. 318 po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1d w brzmieniu:

„1a. W decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, w której określono termin dobrowolnego wyjazdu lub w której umorzono postępowanie w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu, w części dotyczącej określenia terminu dobrowolnego wyjazdu na podstawie art. 315 ust. 4b, można odstąpić od orzeczenia o zakazie ponownego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych państw obszaru Schengen, w przypadku gdy dostępne organowi dowody lub okoliczności wskazują na wysokie prawdopodobieństwo, że cudzoziemiec w przypadku ponownego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej będzie przestrzegał porządku prawnego, w tym przepisów prawa określających zasady i warunki wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ich przejazdu przez to terytorium, pobytu na nim i wyjazdu z niego.

1b. Organ, dokonując oceny istnienia podstaw do odstąpienia od orzeczenia o zakazie ponownego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych państw obszaru Schengen, uwzględnia:

1) okoliczności dotyczące podstawy zobowiązania cudzoziemca do powrotu wynikające z art. 302 ust. 1;

2) aktualny i rzeczywisty poziom ryzyka naruszenia porządku prawnego, w tym w szczególności przepisów prawa określających zasady i warunki wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ich przejazdu przez to terytorium, pobytu na nim i wyjazdu z niego, jakie wiąże się z ewentualnym ponownym wjazdem cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

1c. Przepisu ust. 1a nie stosuje się w przypadku, gdy cudzoziemcowi w okresie 2 ostatnich lat poprzedzających dzień wszczęcia postępowania w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu wydana została decyzja o zobowiązaniu tego cudzoziemca do powrotu, w której odstąpiono od orzeczenia o zakazie ponownego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych państw obszaru Schengen.

1d. W decyzji, w której odstąpiono od orzeczenia zakazu ponownego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych państw obszaru Schengen, orzeka się dodatkowo o tym zakazie i określa jego okres na wypadek, jeżeli cudzoziemiec w terminie dobrowolnego wyjazdu:

1) nie opuści terytorium państw obszaru Schengen;

2) przekroczy lub będzie usiłował przekroczyć granicę wbrew przepisom prawa.”;

39) art. 319 otrzymuje brzmienie:

„Art. 319. 1. Zakazy, o których mowa w art. 318, określa się na następujące okresy:

1) od 6 miesięcy do 3 lat – w przypadkach, o których mowa w art. 302 ust. 1 pkt 1–3, 6–8, 10, 12, 13, 15 lub 16;

2) od 1 roku do 3 lat – w przypadkach, o których mowa w art. 302 ust. 1 pkt 4 lub 5;

3) od 3 do 5 lat – w przypadkach, o których mowa w art. 302 ust. 1 pkt 11 lub 14;

4) od 5 do 10 lat – w przypadkach, o których mowa w art. 302 ust. 1 pkt 9 lub art. 329a ust. 1.

2. W przypadku gdy cudzoziemiec nie uiszcza należności z tytułu kosztów związanych z wydaniem i wykonaniem decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1–3, zakaz ponownego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych państw obszaru Schengen przedłuża się z mocy prawa do dnia uiszczenia tych należności, nie więcej niż do 5 lat.”;

40) w art. 320 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) została mu przyznana pomoc w dobrowolnym powrocie, o której mowa w art. 334.”;

41) art. 321 otrzymuje brzmienie:

„Art. 321. 1. Organem wyższego stopnia, w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego, w stosunku do komendanta oddziału Straży Granicznej lub komendanta placówki Straży Granicznej w sprawach o zobowiązanie cudzoziemca do powrotu, przedłużenie terminu dobrowolnego wyjazdu oraz cofnięcie zakazu ponownego wjazdu jest Komendant Główny Straży Granicznej.

2. Odwołanie od decyzji w sprawach, o których mowa w ust. 1, wnosi się w terminie 7 dni od dnia doręczenia decyzji.”;

42) w art. 329 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Przymusowe wykonanie decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu nie następuje w przypadku udzielenia cudzoziemcowi, o którym mowa w art. 334 ust. 2 pkt 2, pomocy w dobrowolnym powrocie.”;

43) uchyla się art. 331;

44) art. 334 otrzymuje brzmienie:

„Art. 334. 1. Komendant Główny Straży Granicznej organizuje cudzoziemcowi pomoc w dobrowolnym powrocie.

2. Pomoc w dobrowolnym powrocie może być udzielona cudzoziemcowi:

- 1) któremu wydano decyzję o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu z określeniem terminu dobrowolnego wyjazdu lub
- 2) któremu wydano decyzję o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu podlegającą przymusowemu wykonaniu i który:
 - a) z powodu okoliczności, o których mowa w art. 400, nie został umieszczony w strzeżonym ośrodku lub wobec którego nie zastosowano aresztu dla cudzoziemców,
 - b) w przypadku stwierdzenia, że zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 400, i w przypadku, o którym mowa w art. 406 ust. 1 pkt 3, został zwolniony ze strzeżonego ośrodka lub aresztu dla cudzoziemców, lub
- 3) któremu wydano decyzję o odmowie nadania statusu uchodźcy lub udzielenia ochrony uzupełniającej lub decyzję o uznaniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej za niedopuszczalny, lub
- 4) któremu wydano decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej, lub
- 5) którego wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej ze względów formalnych został pozostawiony bez rozpoznania, lub
- 6) przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zaświadczenia, o którym mowa w art. 170, lub na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 176.

3. Pomocy w dobrowolnym powrocie udziela się na wniosek cudzoziemca.

4. Cudzoziemiec składa wniosek o udzielenie pomocy w dobrowolnym powrocie do Komendanta Głównego Straży Granicznej za pośrednictwem:

- 1) komendanta oddziału Straży Granicznej lub komendanta placówki Straży Granicznej;
- 2) Szefa Urzędu – w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3 i 4, jeżeli cudzoziemiec korzysta z pomocy socjalnej i opieki medycznej, o których mowa w art. 70 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) podmiotu, o którym mowa w ust. 8.

5. Wniosek o udzielenie pomocy w dobrowolnym powrocie składa się nie później niż:

- 1) przed upływem terminu dobrowolnego wyjazdu określonego w decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu;
- 2) w terminie 7 dni przed upływem terminu, o którym mowa w art. 299 ust. 6 pkt 1 lit. b;
- 3) w terminie 5 dni od dnia:
 - a) w którym decyzja o umorzeniu postępowania w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej stała się ostateczna,
 - b) doręczenia zawiadomienia o pozostawieniu wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej bez rozpoznania.

6. W przypadku niezachowania przez cudzoziemca terminu, o którym mowa w ust. 5, Komendant Główny Straży Granicznej pozostawia wniosek o udzielenie pomocy w dobrowolnym powrocie bez rozpoznania.

7. Szef Urzędu, komendant oddziału Straży Granicznej, komendant placówki Straży Granicznej lub podmiot, o którym mowa w ust. 8, nie później niż w terminie 24 godzin przekazuje wniosek o udzielenie pomocy w dobrowolnym powrocie Komendantowi Głównemu Straży Granicznej.

8. Komendant Główny Straży Granicznej może zlecić organizację dobrowolnych powrotów podmiotowi, do którego statutowych obowiązków należy organizacja dobrowolnych powrotów.

9. Podmiot, o którym mowa w ust. 8, współdziała z Komendantem Głównym Straży Granicznej w zakresie organizacji pomocy w dobrowolnym powrocie.

10. Pomocy w dobrowolnym powrocie można cudzoziemcowi udzielić kolejny raz nie wcześniej niż po upływie 2 lat od dnia, w którym opuścił terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z wykorzystaniem tej pomocy.

11. Przepisu ust. 10 nie stosuje się do pomocy w dobrowolnym powrocie udzielanej cudzoziemcowi przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, oraz przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zaświadczenia, o którym mowa w art. 170, lub na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 176.”;

45) po art. 334 dodaje się art. 334a w brzmieniu:

„Art. 334a. 1. Komendant Główny Straży Granicznej niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w art. 334 ust. 3, wydaje postanowienie o udzieleniu pomocy w dobrowolnym powrocie. Na postanowienie nie przysługuje zażalenie.

2. Do doręczania pism w sprawach udzielenia pomocy w dobrowolnym powrocie stosuje się art. 322.

3. Komendant Główny Straży Granicznej niezwłocznie, nie później niż w terminie 48 godzin, informuje Szefa Urzędu o wydaniu postanowienia w sprawie udzielenia pomocy w dobrowolnym powrocie lub pozostawieniu wniosku, o którym mowa w art. 334 ust. 3, bez rozpoznania.”;

46) w art. 335:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pomoc w dobrowolnym powrocie obejmuje pokrycie:

- 1) kosztów podróży cudzoziemca;
- 2) opłat administracyjnych związanych z uzyskaniem dokumentu podróży oraz niezbędnych wiz i zezwoleń;
- 3) kosztów wyżywienia cudzoziemca przed podróżą i podczas podróży;
- 4) kosztów zakwaterowania cudzoziemca przed podróżą;
- 5) kosztów opieki medycznej nad cudzoziemcem;
- 6) kosztów organizacji dobrowolnego powrotu przez podmiot, o którym mowa w art. 334 ust. 8;
- 7) innych kosztów związanych z zapewnieniem cudzoziemcowi bezpiecznego i humanitarnego powrotu.”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Pomoc w dobrowolnym powrocie nie obejmuje pokrycia kosztów, które są pokrywane w ramach pomocy socjalnej i opieki medycznej, o których mowa w art. 70 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;

c) w ust. 3 w pkt 2 na końcu dodaje się przecinek i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) umorzeniu postępowania w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej, w przypadku, o którym mowa w art. 334 ust. 2 pkt 4”;

47) w art. 335a w ust. 4 i 5 wyrazy „art. 334 ust. 1” zastępuje się wyrazami „art. 334 ust. 8”;

48) w art. 336 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Kosztów, o których mowa w ust. 1, nie ustala się w przypadku udzielenia cudzoziemcowi, o którym mowa w art. 334 ust. 2 pkt 2, pomocy w dobrowolnym powrocie.”;

49) w art. 341 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Odwołanie od decyzji w sprawach, o których mowa w ust. 1, wnosi się w terminie 7 dni od dnia doręczenia decyzji.”;

50) w dziale VIII po rozdziale 2 dodaje się rozdział 2a w brzmieniu:

„Rozdział 2a

Umieszczanie, aktualizacja i usuwanie w Systemie Informacyjnym Schengen do celów, o których mowa w art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860, danych cudzoziemców, którym zostały wydane decyzje o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, oraz konsultacje w tych sprawach

Art. 347a. Komendant Główny Straży Granicznej umieszcza w Systemie Informacyjnym Schengen dane cudzoziemca do celów, o których mowa w art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860, w przypadku gdy komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej wydał decyzję o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu.

Art. 347b. W przypadku gdy komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej wydał decyzję o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu cudzoziemcowi posiadającemu ważny dokument pobytowy lub ważną wizę długoterminową wydaną przez inne państwo obszaru Schengen, Komendant Główny Straży Granicznej przed umieszczeniem jego danych w Systemie Informacyjnym Schengen do celów, o których mowa w art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860, zwraca się, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, do właściwego organu państwa, które wydało ten dokument pobytowy lub tę wizę, o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 10 rozporządzenia nr 2018/1860.

Art. 347c. 1. Komendant Główny Straży Granicznej aktualizuje wpis danych cudzoziemca umieszczonych w Systemie Informacyjnym Schengen na podstawie art. 347a w przypadku:

- 1) wniesienia odwołania od decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, która nie podlega natychmiastowemu wykonaniu;
- 2) wydania przez ten organ w drugiej instancji decyzji o utrzymaniu w mocy w całości lub w części decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu;
- 3) przedłużenia przez komendanta oddziału Straży Granicznej lub komendanta placówki Straży Granicznej terminu dobrowolnego wyjazdu na podstawie art. 316 ust. 2;
- 4) wydania przez ten organ w drugiej instancji decyzji, na mocy której termin dobrowolnego wyjazdu został przedłużony;
- 5) wydania przez ten organ lub sąd administracyjny postanowienia o wstrzymaniu wykonania decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu;
- 6) niewykonania decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu na podstawie art. 330 ust. 1;
- 7) uchylecia lub stwierdzenia nieważności decyzji tego organu o utrzymaniu w mocy w całości lub w części decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu przez ten organ lub sąd administracyjny.

2. Przepis ust. 1 pkt 5 stosuje się w przypadku uchylecia postanowienia sądu administracyjnego o wstrzymaniu wykonania decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu lub gdy wstrzymanie wykonania decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu utraciło moc.

3. Przepis ust. 1 pkt 6 stosuje się w przypadku utrzymania w mocy w całości lub w części decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu niepodlegającej wykonaniu na podstawie art. 330 ust. 1.

Art. 347d. Komendant Główny Straży Granicznej usuwa dane cudzoziemca umieszczone w Systemie Informacyjnym Schengen na podstawie art. 347a w przypadku:

- 1) wydania przez ten organ decyzji o uchyleniu w całości decyzji komendanta oddziału Straży Granicznej lub komendanta placówki Straży Granicznej o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu;
- 2) wydania przez ten organ decyzji o stwierdzeniu nieważności decyzji komendanta oddziału Straży Granicznej lub decyzji komendanta placówki Straży Granicznej o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu;
- 3) uchylecia lub stwierdzenia nieważności decyzji komendanta oddziału Straży Granicznej lub komendanta placówki Straży Granicznej o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu przez sąd administracyjny;
- 4) wykonania decyzji tego organu lub decyzji komendanta oddziału Straży Granicznej lub komendanta placówki Straży Granicznej o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu.

Art. 347e. 1. Komendant Główny Straży Granicznej jest organem właściwym do przyjęcia informacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 8 rozporządzenia nr 2018/1860.

2. W przypadku umieszczenia danych cudzoziemca w Systemie Informacyjnym Schengen do celów, o których mowa w art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860, na podstawie art. 347a, organem właściwym do określenia środków, o których mowa w art. 7 ust. 2 rozporządzenia nr 2018/1860, jest komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej, który wydał decyzję o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, lub w przypadku utrzymania w mocy w całości lub w części tej decyzji – Komendant Główny Straży Granicznej.

Art. 347f. 1. Komendant Główny Straży Granicznej jest organem właściwym do przeprowadzenia konsultacji, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860, w przypadku gdy właściwy organ innego państwa obszaru Schengen zamierza wydać cudzoziemcowi dokument pobytowy lub wizę długoterminową, lub przedłużyć okres ważności dokumentu pobytowego lub wizę długoterminową. Komendant Główny Straży Granicznej przekazuje temu organowi innego państwa obszaru Schengen, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, w terminie 10 dni informacje dotyczące podstaw i okoliczności wydania decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu.

2. Jeżeli po umieszczeniu przez Komendanta Głównego Straży Granicznej danych cudzoziemca w Systemie Informacyjnym Schengen do celów, o których mowa w art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860, okaże się, że posiada on ważny dokument pobytowy lub ważną wizę długoterminową, wydane przez inne państwo obszaru Schengen, komendant placówki Straży Granicznej lub komendant oddziału Straży Granicznej, który wydał decyzję o zobowiązaniu tego cudzoziemca do powrotu, lub w przypadku utrzymania w mocy w całości lub w części tej decyzji – Komendant Główny Straży Granicznej, zwraca się, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, do właściwego organu tego państwa o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 11 rozporządzenia nr 2018/1860, oraz zawiadamia o wyniku tych konsultacji właściwy organ wykonującego państwa obszaru Schengen w przypadku konsultacji, o których mowa w art. 12 rozporządzenia nr 2018/1860.

3. Dane cudzoziemca umieszczone w Systemie Informacyjnym Schengen na podstawie art. 347a i zaktualizowane na podstawie art. 347c ust. 1 pkt 1 Komendant Główny Straży Granicznej usuwa w przypadku gdy:

- 1) dane zostały umieszczone w związku z decyzją o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, w której orzeczono o zakazie ponownego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych państw obszaru Schengen, a właściwy organ innego państwa obszaru Schengen zawiadomił, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, po przeprowadzeniu konsultacji, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860, o wydaniu temu cudzoziemcowi dokumentu pobytowego lub wizy długoterminowej lub przedłużeniu mu okresu ważności dokumentu pobytowego lub wizy długoterminowej, lub o tym, że zamierza mu wydać taki dokument lub taką wizę lub przedłużyć mu okres ważności takiego dokumentu lub taką wizę;
- 2) dane zostały umieszczone w związku z decyzją o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, w której odstąpiono od orzeczenia o zakazie ponownego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych państw obszaru Schengen, a właściwy organ innego państwa obszaru Schengen zawiadomił, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, o wydaniu temu cudzoziemcowi dokumentu pobytowego lub wizy długoterminowej lub przedłużeniu mu okresu ważności dokumentu pobytowego lub wizy długoterminowej, lub o tym, że zamierza mu wydać taki dokument lub taką wizę lub przedłużyć mu okres ważności takiego dokumentu lub taką wizę;
- 3) właściwy organ innego państwa obszaru Schengen zawiadomił, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, w wyniku konsultacji, o których mowa w art. 11 rozporządzenia nr 2018/1860, o tym, że posiadany przez cudzoziemca dokument pobytowy lub posiadana przez niego wiza długoterminowa nie zostanie cofnięta;
- 4) uzyskał zgodnie z art. 14 ust. 2 rozporządzenia nr 2018/1860, w tym za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, informację o nabyciu przez cudzoziemca obywatelstwa jednego z państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej.

Art. 347g. 1. W przypadku wydania przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych na podstawie art. 329a ust. 1 decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu Komendant Główny Straży Granicznej umieszcza, na jego wniosek, w Systemie Informacyjnym Schengen dane cudzoziemca do celów, o których mowa w art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860.

2. Przepisy art. 347c ust. 1 pkt 2 i 7 oraz art. 347d–347f stosuje się w przypadku, gdy decyzję o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu wydał na podstawie art. 329a ust. 1 minister właściwy do spraw wewnętrznych.”;

51) w art. 355 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Odwołanie od decyzji w sprawach, o których mowa w art. 348 i art. 351, wnosi się w terminie 7 dni od dnia doręczenia decyzji.”;

52) w art. 357 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Odwołanie od decyzji w sprawach, o których mowa w ust. 1 i 2, wnosi się w terminie 7 dni od dnia doręczenia decyzji.”;

53) w art. 359:

a) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Wymiana informacji między komendantem oddziału Straży Granicznej lub komendantem placówki Straży Granicznej a organami, o których mowa w ust. 1, może odbywać się za pomocą środków komunikacji elektronicznej.”,

b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Jeżeli Komendant Główny Straży Granicznej w drugiej instancji zamierza udzielić cudzoziemcowi zgody na pobyt ze względów humanitarnych, a komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej nie zwrócił się z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, Komendant Główny Straży Granicznej występuje z tym wnioskiem do organów, o których mowa w ust. 1. Przepisy ust. 2–5 stosuje się odpowiednio.”;

54) po art. 359 dodaje się art. 359a–359c w brzmieniu:

„Art. 359a. Jeżeli dane cudzoziemca zostały umieszczone w Systemie Informacyjnym Schengen do celów, o których mowa w art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860, komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej, lub Komendant Główny Straży Granicznej w drugiej instancji, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji:

- 1) zwraca się do właściwego organu państwa obszaru Schengen, które umieściło dane, o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860, w przypadku gdy dane zostały umieszczone w związku z decyzją właściwego organu tego państwa obszaru Schengen, której towarzyszy zakaz ponownego wjazdu;
- 2) informuje właściwy organ państwa obszaru Schengen, które umieściło dane, o decyzji wydanej w postępowaniu w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu lub w postępowaniu w sprawie udzielenia cudzoziemcowi zgody na pobyt ze względów humanitarnych, w przypadku gdy dane zostały umieszczone w związku z decyzją właściwego organu tego państwa obszaru Schengen, której towarzyszy zakaz ponownego wjazdu;
- 3) informuje właściwy organ państwa obszaru Schengen, które umieściło dane, o zamiarze udzielenia cudzoziemcowi zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub o jej udzieleniu, w przypadku gdy dane zostały umieszczone w związku z decyzją właściwego organu tego państwa obszaru Schengen, której nie towarzyszy zakaz ponownego wjazdu.

Art. 359b. 1. Jeżeli właściwy organ innego państwa obszaru Schengen występuje o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 10 lub art. 11 rozporządzenia nr 2018/1860, a cudzoziemiec posiada zgodę na pobyt ze względów humanitarnych, komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej, który udzielił tej zgody, a w przypadku gdy zgodę udzielił Komendant Główny Straży Granicznej w drugiej instancji – komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej, który orzekał w sprawie w pierwszej instancji, ustala, czy zachodzą przesłanki cofnięcia tej zgody.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej przekazuje Komendantowi Głównemu Policji informację o wydaniu decyzji o cofnięciu cudzoziemcowi zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub o braku podstaw do jej cofnięcia w terminie 10 dni od dnia otrzymania wystąpienia o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 10 lub art. 11 rozporządzenia nr 2018/1860.

3. Jeżeli nie jest możliwe zachowanie terminu, o którym mowa w ust. 2, komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej występuje przed jego upływem, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, do właściwego organu innego państwa obszaru Schengen z wnioskiem o przedłużenie terminu, nie więcej jednak niż o 12 dni. Wniosek zawiera uzasadnienie. W takim przypadku komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej przekazuje Komendantowi Głównemu Policji informację, o której mowa w ust. 2, w terminie 2 dni przed końcem terminu określonego we wniosku.

4. Komendant Główny Policji przekazuje właściwemu organowi innego państwa obszaru Schengen otrzymaną od komendanta oddziału Straży Granicznej lub komendanta placówki Straży Granicznej informację, o której mowa w ust. 2, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 10 lub art. 11 rozporządzenia nr 2018/1860, a w przypadku przedłużenia tego terminu – w terminie przedłużonym.

Art. 359c. 1. Jeżeli dane cudzoziemca znajdują się w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu i pobytu, przy ocenie okoliczności, o których mowa w art. 349 ust. 1, należy wziąć pod uwagę powody leżące u podstaw decyzji państwa obszaru Schengen, które dokonało wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen, oraz uwzględnić zagrożenia, o których mowa w art. 27 lit. d rozporządzenia nr 2018/1861, jakie może powodować obecność danego cudzoziemca na terytorium państw obszaru Schengen.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej, lub Komendant Główny Straży Granicznej w drugiej instancji, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji:

- 1) przeprowadza z właściwym organem państwa, które dokonało wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen, konsultacje, o których mowa w art. 27 rozporządzenia nr 2018/1861;
- 2) informuje właściwy organ tego państwa obszaru Schengen o decyzji wydanej w sprawie udzielenia cudzoziemcowi zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub o zamiarze udzielenia cudzoziemcowi zgody na pobyt ze względów humanitarnych.”;

55) w dziale VIII dodaje się rozdział 7 w brzmieniu:

„Rozdział 7

Postępowanie dotyczące cudzoziemca, którego dane zostały umieszczone w Systemie Informacyjnym Schengen do celów, o których mowa w art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860, w razie wyjazdu z terytorium państw obszaru Schengen oraz w trakcie pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 393c. Komendant placówki Straży Granicznej, który ustalił, że dane cudzoziemca opuszczającego terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez granicę zewnętrzną, o której mowa w art. 2 pkt 2 kodeksu granicznego Schengen, zostały umieszczone przez inne państwo obszaru Schengen w Systemie Informacyjnym Schengen do celów, o których mowa w art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji:

- 1) przekazuje informacje, o których mowa w art. 6 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860, właściwemu organowi tego państwa;
- 2) kontaktuje się z właściwym organem tego państwa w celu określenia środków, które należy podjąć wobec cudzoziemca.

Art. 393d. W przypadku ujawnienia w trakcie pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej cudzoziemca, którego dane zostały umieszczone przez inne państwo obszaru Schengen w Systemie Informacyjnym Schengen do celów, o których mowa w art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860, komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej kontaktuje się, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, z właściwym organem tego państwa w celu określenia środków, które należy podjąć wobec cudzoziemca.

Art. 393e. W przypadku ujawnienia w trakcie pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej cudzoziemca posiadającego ważny dokument pobytowy lub ważną wizę długoterminową, wydane przez inne państwo obszaru Schengen, którego dane zostały umieszczone przez inne państwo obszaru Schengen w Systemie Informacyjnym Schengen do celów, o których mowa w art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860, komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej informuje o tym, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, właściwy organ państwa, które umieściło dane cudzoziemca.”;

56) w art. 403:

- a) w ust. 3a we wprowadzeniu do wyliczenia przed wyrazami „12 miesięcy” dodaje się wyraz „kolejne”;
- b) w ust. 4 skreśla się wyrazy „i 5”;
- c) uchyla się ust. 5;

57) w art. 406 w ust. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) stwierdzenia, że ze względów prawnych lub faktycznych zachodzi znikome prawdopodobieństwo wykonania decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu.”;

58) w art. 429 w ust. 1:

a) pkt 9 i 9a otrzymują brzmienie:

„9) komendant oddziału Straży Granicznej, komendant placówki Straży Granicznej, Komendant Główny Straży Granicznej i minister właściwy do spraw wewnętrznych, każdy w zakresie swojej właściwości – w przypadku rejestrów, o których mowa w art. 428 ust. 1 pkt 2 lit. j;

9a) komendant oddziału Straży Granicznej, komendant placówki Straży Granicznej, Komendant Główny Straży Granicznej i minister właściwy do spraw wewnętrznych, każdy w zakresie swojej właściwości – w przypadku rejestru, o którym mowa w art. 428 ust. 1 pkt 2 lit. k;”;

- b) pkt 11 otrzymuje brzmienie:
- „11) komendant oddziału Straży Granicznej, komendant placówki Straży Granicznej i Komendant Główny Straży Granicznej, każdy w zakresie swojej właściwości – w przypadku rejestrów, o których mowa w art. 428 ust. 1 pkt 2 lit. m oraz n;”;
- 59) w art. 430 w ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:
- „4) w rejestrze, o którym mowa w art. 428 ust. 1 pkt 2 lit. j, fotografię cudzoziemca, obraz jego linii papilarnych, kopię jego dokumentu podróży lub dokumentu tożsamości oraz informacje o:
- a) miejscu i dniu opuszczenia przez cudzoziemca terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub innego państwa obszaru Schengen,
- b) decyzjach w sprawie wysokości kosztów przymusowego wykonania decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu;”;
- 60) po art. 430 dodaje się art. 430a w brzmieniu:
- „Art. 430a. Dane w rejestrach, o których mowa w art. 428 ust. 1 pkt 2 lit. c, przechowuje się przez okres 10 lat następujących po:
- 1) ostatnim dniu okresu ważności wizy – w przypadku gdy wiza została wydana;
- 2) dniu złożenia wniosku o wydanie wizy – w przypadku uznania wniosku za niedopuszczalny, jego cofnięcia lub jego nierozpatrywania co do istoty z innych przyczyn;
- 3) dniu wydania ostatecznej decyzji o odmowie wydania wizy, a w przypadku zaskarżenia tej decyzji do sądu administracyjnego – od dnia wydania prawomocnego orzeczenia w tej sprawie;
- 4) dniu wydania ostatecznej decyzji w sprawie:
- a) przedłużenia wizy,
- b) cofnięcia wizy,
- c) unieważnienia wizy
- a w przypadku zaskarżenia tej decyzji do sądu administracyjnego – od dnia wydania prawomocnego orzeczenia w tej sprawie.”;
- 61) w art. 435 w ust. 1:
- a) w pkt 2 uchyla się lit. b i c,
- b) po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:
- „4a) została wydana decyzja, o której mowa w art. 440a ust. 1;”;
- c) w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:
- „8) wjazd lub pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany ze względu na zobowiązania wynikające z decyzji Rady Unii Europejskiej ustanawiających ograniczenia dotyczące prawa wjazdu i pobytu określonych osób, wydanych na podstawie art. 29 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. poz. 864, z 2007 r. poz. 843, z 2011 r. poz. 1555, z 2013 r. poz. 739 oraz z 2021 r. poz. 1309 i 1852).”;
- 62) w art. 436 w ust. 1 w pkt 5 wyrazy „art. 351 pkt 1” zastępuje się wyrazami „art. 351 pkt 1 lub 3”;
- 63) w art. 438:
- a) w ust. 1:
- uchyla się pkt 3,
- pkt 7 otrzymuje brzmienie:
- „7) wynikający z umów międzynarodowych obowiązujących Rzeczpospolitą Polską lub decyzji Rady Unii Europejskiej ustanawiających ograniczenia dotyczące prawa wjazdu i pobytu określonych osób, wydanych na podstawie art. 29 Traktatu o Unii Europejskiej;”;
- w pkt 8 użyte dwukrotnie wyrazy „5 lat” zastępuje się wyrazami „10 lat”,
- w pkt 9 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 10 w brzmieniu:
- „10) określony w decyzji, o której mowa w art. 440a ust. 1, nie dłuższy niż:
- a) 10 lat, z możliwością przedłużenia na kolejne okresy, z których żaden nie przekracza 10 lat – w przypadku gdy decyzja została wydana na podstawie art. 440a ust. 1 pkt 1,

- b) 5 lat od dnia zakończenia odbywania kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem będącym podstawą wydania tej decyzji – w przypadku gdy decyzja została wydana na podstawie art. 440a ust. 1 pkt 2 lit. a, a cudzoziemiec został skazany na karę co najmniej 3 lat pozbawienia wolności,
 - c) 3 lata od dnia zakończenia odbywania kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem będącym podstawą wydania tej decyzji – w przypadku gdy decyzja została wydana na podstawie art. 440a ust. 1 pkt 2 lit. a, a cudzoziemiec został skazany na karę pozbawienia wolności poniżej 3 lat,
 - d) okres warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem będącym podstawą wydania tej decyzji – w przypadku gdy decyzja została wydana na podstawie art. 440a ust. 1 pkt 2 lit. a, a cudzoziemiec został skazany na karę pozbawienia wolności, której wykonanie zostało zawieszona,
 - e) 3 lata – w przypadku gdy decyzja została wydana na podstawie art. 440a ust. 1 pkt 2 lit. b.”,
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Dane cudzoziemca umieszcza się w wykazie na okres, o którym mowa w ust. 1, począwszy od dnia:
- 1) wykonania decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu;
 - 2) upływu terminu dobrowolnego wyjazdu określonego w decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu – w przypadku braku informacji o wykonaniu tej decyzji;
 - 3) wykonania postanowienia, o którym mowa w art. 303b ust. 1;
 - 4) wydania decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, w której nie określono terminu dobrowolnego wyjazdu – w przypadku braku informacji o wykonaniu tej decyzji;
 - 5) wydania decyzji o odmowie wjazdu i pobytu cudzoziemca na terytorium państw obszaru Schengen – w przypadku gdy decyzja została wydana na podstawie art. 440a ust. 1 pkt 1 lub pkt 2 lit. b.”,
- c) w ust. 3 wyrazy „ust. 2 pkt 2” zastępuje się wyrazami „ust. 2 pkt 2 lub 4”,
- d) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:
- „5. Za wykonanie decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 i 3, uważa się także opuszczenie przez cudzoziemca:
- 1) terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – w przypadku decyzji, w której orzeczono o zakazie ponownego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 2) terytorium państw obszaru Schengen – w przypadku decyzji, w której orzeczono o zakazie ponownego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych państw obszaru Schengen
- przed upływem terminu dobrowolnego wyjazdu, gdy decyzja ta nie jest ostateczna, przy jednoczesnym braku jego ponownego wjazdu na to terytorium przed umieszczeniem jego danych w wykazie w związku z tą decyzją.”;
- 64) w art. 439:
- a) w ust. 1:
 - pkt 6 otrzymuje brzmienie:
„6) obywatelstwo (obywatelstwa);”,
 - pkt 8 otrzymuje brzmienie:
„8) serię i numer dokumentu podróży lub dokumentu tożsamości.”,
 - b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. W wykazie można umieścić również:
 - 1) inne dane cudzoziemca lub informacje, o których mowa w art. 13, w szczególności fotografię cudzoziemca oraz obraz linii papilarnych, lub
 - 2) kopię dokumentu podróży cudzoziemca, lub
 - 3) kopię dokumentu tożsamości cudzoziemca.”;
- 65) po art. 440 dodaje się art. 440a w brzmieniu:
- „Art. 440a. 1. Decyzję o odmowie wjazdu i pobytu cudzoziemca na terytorium państw obszaru Schengen wydaje się, jeżeli:
- 1) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego;

- 2) cudzoziemiec:
- a) został skazany w Rzeczypospolitej Polskiej lub innym państwie obszaru Schengen prawomocnym wyrokiem za przestępstwo na karę pozbawienia wolności powyżej jednego roku,
 - b) podjął działania w celu uzyskania uprawnienia do wjazdu lub pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub innego państwa obszaru Schengen z obejściem przepisów określających zasady i warunki wjazdu cudzoziemców na te terytoria lub pobytu na nich, w tym prawa Unii Europejskiej.

2. Decyzję, o której mowa w ust. 1, wydaje Szef Urzędu z urzędu lub na wniosek jednego z organów, o których mowa w art. 440 ust. 1.

3. Szef Urzędu, wydając decyzję, o której mowa w ust. 1, uwzględnia sytuację osobistą cudzoziemca oraz skutki tej decyzji dla niego.

4. W decyzji, o której mowa w ust. 1, określa się okres, na jaki dane cudzoziemca umieszcza się w wykazie.

5. W przypadku gdy Szef Urzędu nie uwzględni wniosku o wydanie decyzji, o której mowa w ust. 1, wnioskodawca może zwrócić się z wnioskiem o rozstrzygnięcie sprawy do ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

6. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, uwzględniając wniosek o rozstrzygnięcie sprawy, o którym mowa w ust. 5, nakazuje Szefowi Urzędu wydanie decyzji, o której mowa w ust. 1.

7. Decyzja, o której mowa w ust. 1, jest ostateczna.

8. Decyzji, o której mowa w ust. 1, nie doręcza się cudzoziemcowi, którego ta decyzja dotyczy.

9. W postępowaniu w sprawie wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego.

10. Przepisy ust. 1–9 stosuje się do decyzji, na mocy której obowiązywanie wpisu danych cudzoziemca do wykazu zostanie przedłużone na kolejny okres.”;

66) w art. 441:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prokurator lub organy administracji rządowej przekazują Szefowi Urzędu posiadane informacje o okolicznościach uzasadniających umieszczenie danych cudzoziemca w wykazie lub wydanie decyzji, o której mowa w art. 440a ust. 1, lub o okolicznościach uzasadniających usunięcie tych danych z wykazu lub zawieszenie lub przedłużenie okresu obowiązywania wpisu wraz z posiadaną fotografią cudzoziemca. Prokurator lub organy administracji rządowej mogą przekazać również obraz linii papilarnych cudzoziemca oraz kopię jego dokumentu podróży lub dokumentu tożsamości.”,

b) w ust. 2 część wspólna otrzymuje brzmienie:

„– przekazuje Szefowi Urzędu tę decyzję lub to postanowienie, gdy staną się ostateczne, chyba że podlegają natychmiastowemu wykonaniu lub doszło do wykonania decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu w przypadku, o którym mowa w art. 438 ust. 5, wraz z posiadaną fotografią cudzoziemca. Organ ten może przekazać również obraz linii papilarnych cudzoziemca oraz kopię jego dokumentu podróży lub dokumentu tożsamości.”;

67) w art. 442 w ust. 5 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Sąd może przekazać Szefowi Urzędu również fotografię cudzoziemca oraz obraz jego linii papilarnych.”;

68) w art. 443:

a) w ust. 1:

– w pkt 1 skreśla się wyraz „ostateczna”,

– uchyla się pkt 2,

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) decyzja, o której mowa w art. 440a ust. 1, lub”,

- uchyla się pkt 4,
- w pkt 5 średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyraz „lub”,
- w pkt 6 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyraz „lub”,
- dodaje się pkt 7 w brzmieniu:

„7) realizacja zobowiązań wynikających z decyzji Rady Unii Europejskiej ustanawiających ograniczenia dotyczące prawa wjazdu i pobytu określonych osób, wydanych na podstawie art. 29 Traktatu o Unii Europejskiej.”,

- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, Szef Urzędu przekazuje dane cudzoziemca do Systemu Informacyjnego Schengen do celów odmowy wjazdu i pobytu niezwłocznie po wykonaniu decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu i usunięciu danych tego cudzoziemca umieszczonych w Systemie Informacyjnym Schengen do celów, o których mowa w art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860. Przepis art. 438 ust. 5 pkt 2 stosuje się.

1b. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, jeżeli Szef Urzędu posiada informacje, że cudzoziemiec przebywa na terytorium państw obszaru Schengen, przekazuje dane cudzoziemca do Systemu Informacyjnego Schengen do celów odmowy wjazdu i pobytu niezwłocznie po opuszczeniu przez cudzoziemca tego terytorium.”,

- c) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) dane członka rodziny obywatela UE, o którym mowa w art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin, niebędącego takim obywatelem UE – usuwa się w przypadku zawieszenia obowiązywania wpisu do wykazu, o którym mowa w art. 77a tej ustawy”,

- d) dodaje się ust. 4–6 w brzmieniu:

„4. Przepis ust. 1 pkt 7 stosuje się w przypadku, gdy decyzja Rady Unii Europejskiej ustanawiająca ograniczenia dotyczące prawa wjazdu i pobytu określonych osób, wydana na podstawie art. 29 Traktatu o Unii Europejskiej, weszła w życie w okresie sprawowania przez Rzeczpospolitą Polską prezydencji w Radzie Unii Europejskiej lub w okresie sprawowania przez inne państwo członkowskie Unii Europejskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej poprzedzającej prezydencję Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z decyzją Rady Europejskiej wydaną na podstawie art. 236 lit. b Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. poz. 864, z 2007 r. poz. 843, z 2011 r. poz. 1555 oraz z 2013 r. poz. 782), jeżeli to inne państwo członkowskie Unii Europejskiej nie posiada dostępu do Systemu Informacyjnego Schengen.

5. W okresie obowiązywania wpisu danych cudzoziemca w wykazie przechowuje się informacje o danych cudzoziemca wprowadzonych do Systemu Informacyjnego Schengen lub z niego pozyskanych.

6. Umieszczone w Systemie Informacyjnym Schengen dane cudzoziemca usuwa się w przypadkach, o których mowa w art. 27 lit. f oraz art. 29 lit. f rozporządzenia nr 2018/1861.”;

- 69) po art. 443 dodaje się art. 443a w brzmieniu:

„Art. 443a. Przed przekazaniem, w przypadkach, o których mowa w art. 443 ust. 1, do Systemu Informacyjnego Schengen do celów odmowy wjazdu i pobytu danych cudzoziemca, który posiada ważny dokument pobytowy lub ważną wizę długoterminową, wydane przez inne państwo obszaru Schengen, Szef Urzędu występuje, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, do właściwego organu państwa obszaru Schengen, które wydało ten dokument lub tę wizę, o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 28 rozporządzenia nr 2018/1861, w celu ustalenia, czy dane te mogą być przekazane do tego Systemu i przyjmuje, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, informacje o wyniku tych konsultacji.”;

- 70) art. 444 otrzymuje brzmienie:

„Art. 444. 1. Cudzoziemiec, którego dane zostały umieszczone w wykazie lub Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu i pobytu, ma prawo złożyć do Szefa Urzędu wnioski o:

- 1) udostępnienie mu informacji o umieszczeniu jego danych w wykazie lub Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu i pobytu, o terminie obowiązywania wpisu i podstawie prawnej i faktycznej wpisu;
- 2) sprostowanie jego danych, jeżeli są niekompletne, nieaktualne lub nieprawdziwe;
- 3) usunięcie jego danych, jeżeli zostały umieszczone lub są przechowywane z naruszeniem przepisów ustawy lub rozporządzenia nr 2018/1861.

2. Do postępowania w sprawie wniosku, o którym mowa w ust. 1, stosuje się przepisy działu VII Kodeksu postępowania administracyjnego. Wniosek cudzoziemca jest jednocześnie wnioskiem o wydanie przez Szefa Urzędu zaświadczenia.

3. W przypadku gdy Szef Urzędu odmawia uwzględnienia wniosku, o którym mowa w ust. 1, wydaje postanowienie, które jest ostateczne, z zastrzeżeniem ust. 5.

4. W przypadku gdy dane cudzoziemca zostały umieszczone w wykazie lub w Systemie Informacyjnym Schengen w związku z decyzją, o której mowa w art. 440a ust. 1, wniosek cudzoziemca, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, jest jednocześnie wnioskiem o uchylenie tej decyzji.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, Szef Urzędu wydaje decyzję o uchyleniu decyzji, o której mowa w art. 440a ust. 1, lub o odmowie jej uchylenia. Do postępowania prowadzonego w przypadku, o którym mowa w ust. 4, nie stosuje się przepisu art. 154 Kodeksu postępowania administracyjnego.

6. Decyzja o uchyleniu decyzji, o której mowa w art. 440a ust. 1, lub o odmowie jej uchylenia jest ostateczna.

7. W przypadku uchylenia decyzji, o której mowa w art. 440a ust. 1, Szef Urzędu usuwa dane cudzoziemca z wykazu lub Systemu Informacyjnego Schengen.

8. Wniesienie skargi do sądu administracyjnego na decyzję, o której mowa w art. 440a ust. 1, bez uprzedniego złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, oraz jego rozpatrzenia przez Szefa Urzędu w drodze decyzji o uchyleniu decyzji, o której mowa w art. 440a ust. 1, lub o odmowie jej uchylenia jest niedopuszczalne.

9. W przypadku wniesienia skargi do sądu administracyjnego na decyzję o uchyleniu decyzji, o której mowa w art. 440a ust. 1, lub o odmowie jej uchylenia uznaje się, że decyzja, o której mowa w art. 440a ust. 1, została wydana w postępowaniu w granicach sprawy, której dotyczy skarga, w rozumieniu art. 135 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

10. W przypadku wniesienia skargi do sądu administracyjnego na decyzję o uchyleniu decyzji, o której mowa w art. 440a ust. 1, lub o odmowie jej uchylenia sąd może na podstawie art. 61 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi wstrzymać wykonanie również decyzji, o której mowa w art. 440a ust. 1. W przypadku wstrzymania przez sąd administracyjny wykonania decyzji, o której mowa w art. 440a ust. 1, Szef Urzędu zawiesza obowiązywanie wpisu danych cudzoziemca w wykazie lub usuwa te dane z Systemu Informacyjnego Schengen do czasu utraty mocy wstrzymania wykonania.

11. W przypadku uchylenia decyzji, o której mowa w art. 440a ust. 1, przez sąd administracyjny na podstawie art. 135 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi Szef Urzędu usuwa dane cudzoziemca z wykazu lub Systemu Informacyjnego Schengen.

12. Szef Urzędu odmawia cudzoziemcowi udostępnienia informacji o podstawie faktycznej wpisu, jeżeli jego dane są umieszczone w wykazie lub Systemie Informacyjnym Schengen w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 435 ust. 1 pkt 4 lub 4a.”;

71) uchyla się art. 445;

72) w art. 447 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Cudzoziemiec ma prawo wglądu do dokumentów dotyczących umieszczenia jego danych w wykazie lub Systemie Informacyjnym Schengen.

2. Prawo, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje cudzoziemcowi, gdy jego dane są umieszczone w wykazie w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 435 ust. 1 pkt 4 lub 4a.”;

73) po art. 448 dodaje się art. 448a i art. 448b w brzmieniu:

„Art. 448a. Jeżeli po przekazaniu, w przypadkach, o których mowa w art. 443 ust. 1, do Systemu Informacyjnego Schengen do celów odmowy wjazdu i pobytu danych cudzoziemca, okaże się, że posiada on ważny dokument pobytowy lub ważną wizę długoterminową, wydane przez inne państwo obszaru Schengen, Szef Urzędu występuje, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, do właściwego organu państwa obszaru Schengen, które wydało ten dokument lub tę wizę, o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 29 rozporządzenia nr 2018/1861, oraz, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, przyjmuje informacje o wyniku tych konsultacji, a także zawiadamia o ich wyniku właściwy organ wykonującego państwa obszaru Schengen w przypadku konsultacji, o których mowa w art. 30 rozporządzenia nr 2018/1861.

Art. 448b. 1. Jeżeli właściwy organ innego państwa obszaru Schengen występuje o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 27 rozporządzenia nr 2018/1861, a dane cudzoziemca zostały przekazane do Systemu Informacyjnego Schengen do celów odmowy wjazdu i pobytu w przypadkach, o których mowa w art. 443 ust. 1, Szef Urzędu przekazuje Komendantowi Głównemu Policji informacje o podstawie prawnej i faktycznej przekazania danych cudzoziemca do Systemu Informacyjnego Schengen do celów odmowy wjazdu i pobytu w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia o przeprowadzenie tych konsultacji.

2. Komendant Główny Policji przekazuje właściwemu organowi innego państwa obszaru Schengen otrzymaną od Szefa Urzędu informację, o której mowa w ust. 1, w terminie 10 dni od dnia wystąpienia o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 27 rozporządzenia nr 2018/1861.

3. Szef Urzędu usuwa dane cudzoziemca z Systemu Informacyjnego Schengen w przypadku uzyskania, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, informacji o tym, że właściwy organ innego państwa obszaru Schengen wydał cudzoziemcowi dokument pobytowy lub wizę długoterminową lub przedłużył mu okres ważności takiego dokumentu lub taką wizę.”;

74) w art. 449a dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Dane przetwarzane w centralnym rejestrze wizowym przechowywane są, przez okres ich przechowywania, w rejestrach, o których mowa w ust. 1.”;

75) w art. 461:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) nakazać przebywanie w pomieszczeniach przeznaczonych dla cudzoziemców, którym odmówiono wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1c w brzmieniu:

„1a. W decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, określa się okres pobytu cudzoziemca w pomieszczeniach przeznaczonych dla cudzoziemców, którym odmówiono wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

1b. Okres pobytu, o którym mowa w ust. 1a, przedłuża się w drodze decyzji na czas określony, w przypadku gdy z przyczyn niezależnych od przewoźnika wykonanie obowiązku, o którym mowa w art. 460 ust. 1, nie jest możliwe.

1c. Okres pobytu w pomieszczeniach przeznaczonych dla cudzoziemców, którym odmówiono wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nie może przekroczyć 7 dni.”;

c) w ust. 2 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Decyzję w sprawach, o których mowa w ust. 1 i 1b, wydaje komendant placówki Straży Granicznej.”;

76) po art. 461 dodaje się art. 461a–461e w brzmieniu:

„Art. 461a. 1. Przyjęcie cudzoziemca do pomieszczenia przeznaczonego dla cudzoziemców, którym odmówiono wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, następuje na podstawie decyzji, o której mowa w art. 461 ust. 1 pkt 1.

2. Cudzoziemca przyjmowanego do pomieszczenia przeznaczonego dla cudzoziemców, którym odmówiono wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, poucza się w zrozumiałym dla niego języku o przysługujących mu prawach i o obowiązkach oraz zapoznaje się z regulaminem pobytu w pomieszczeniach przeznaczonych dla cudzoziemców, którym odmówiono wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Fakt pouczenia cudzoziemiec potwierdza własnoręcznym podpisem.

3. Cudzoziemca przyjętego do pomieszczenia przeznaczonego dla cudzoziemców, którym odmówiono wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, poddaje się w uzasadnionych przypadkach badaniu lekarskiemu oraz zabiegom sanitarnym.

Art. 461b. 1. Cudzoziemiec przebywający w pomieszczeniach przeznaczonych dla cudzoziemców, którym odmówiono wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ma prawo do:

- 1) kontaktowania się z przedstawicielstwem dyplomatycznym lub urzędem konsularnym państwa obcego;
- 2) korzystania z opieki medycznej, jeżeli stan jego zdrowia tego wymaga;
- 3) korzystania z urządzeń sanitarnych i środków czystości niezbędnych do utrzymania higieny osobistej;
- 4) zakupu z własnych środków finansowych przedmiotów osobistego użytku służących do utrzymania higieny osobistej;
- 5) korzystania z własnych środków łączności.

2. Cudzoziemiec przebywający w pomieszczeniach przeznaczonych dla cudzoziemców, którym odmówiono wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, otrzymuje posiłki i napoje.

3. Małoletni przebywający w pomieszczeniach przeznaczonych dla cudzoziemców, którym odmówiono wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, może korzystać z gier świetlicowych.

Art. 461c. Cudzoziemiec przebywający w pomieszczeniach przeznaczonych dla cudzoziemców, którym odmówiono wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jest obowiązany:

- 1) przestrzegać regulaminu pobytu w pomieszczeniach;
- 2) wykonywać polecenia funkcjonariusza Straży Granicznej pełniącego służbę w pomieszczeniach;
- 3) przestrzegać ciszy nocnej w godzinach od 22.00 do 7.00;
- 4) korzystać z wyposażenia pomieszczeń w sposób zgodny z ich przeznaczeniem;
- 5) w przypadku wystąpienia objawów choroby niezwłocznie powiadomić o tym funkcjonariusza Straży Granicznej pełniącego służbę w pomieszczeniach;
- 6) powstrzymać się od samowolnego oddalania się poza obszar pomieszczeń lub przebywania w miejscach, do których cudzoziemiec ma zakaz wstępu;
- 7) w przypadku groźnego w skutkach zdarzenia niezwłocznie powiadomić o tym funkcjonariusza Straży Granicznej pełniącego służbę w pomieszczeniach.

Art. 461d. Cudzoziemcowi przebywającemu w pomieszczeniach przeznaczonych dla cudzoziemców, którym odmówiono wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zabrania się:

- 1) zakłócania spokoju i porządku w pomieszczeniach;
- 2) posiadania przedmiotów, które mogą stanowić zagrożenie porządku lub bezpieczeństwa w pomieszczeniach;
- 3) spożywania alkoholu oraz przyjmowania środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- 4) palenia wyrobów tytoniowych;
- 5) powodowania u siebie uszkodzeń ciała lub rozstroju zdrowia, jak również nakłaniania do takich czynów lub pomagania w dokonywaniu takich czynów.

Art. 461e. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki, jakim odpowiadają pomieszczenia przeznaczone dla cudzoziemców, którym odmówiono wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym wyposażenie tych pomieszczeń, uwzględniając konieczność zapewnienia poszanowania praw cudzoziemców przebywających w tych pomieszczeniach;
- 2) regulamin pobytu w pomieszczeniach przeznaczonych dla cudzoziemców, którym odmówiono wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, uwzględniając konieczność zapewnienia porządku wewnętrznego i bezpieczeństwa w tych pomieszczeniach oraz sprawnego ich funkcjonowania.”

Art. 2. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1061, z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 11 w ust. 1 w pkt 13 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) osób doprowadzanych, umieszczanych lub przebywających w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych oraz w pomieszczeniach przeznaczonych dla cudzoziemców, którym odmówiono wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w celu ochrony przed bezprawnymi zamachami na życie lub zdrowie osób, lub mienie, a także w celu ochrony przed nieuprawnionymi działaniami skutkującymi zagrożeniem życia lub zdrowia, lub bezpieczeństwa i porządku publicznego;”
- 2) w art. 11aa w:
 - a) ust. 1:

– po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) zawartości podręcznego bagażu oraz innych przedmiotów, które posiada przy sobie osoba kontrolowana;”

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1115, 1855 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 185, 240, 261, 289 i 347.

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

- „2) zawartości odzieży i obuwia osoby kontrolowanej oraz przedmiotów, które znajdują się na ciele tej osoby, z odsłonięciem przykrytych odzieżą powierzchni ciała, w celu oraz w zakresie niezbędnym do odebrania broni lub przedmiotów, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 2 lit. b–d, w przypadku gdy ujawniono ich posiadanie przez osobę kontrolowaną podczas sprawdzenia, o którym mowa w pkt 1 lub 1a, i gdy do ich odebrania nie jest wystarczające zastosowanie czynności, o których mowa w pkt 1 i 1a;”
- b) ust. 4 wyrazy „Sprawdzenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2” zastępuje się wyrazami „Sprawdzenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1–2”.

Art. 3. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1009, z późn. zm.⁷⁾) w art. 50 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w ust. 7 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W przypadkach, o których mowa w ust. 3–6, 12 i 13, wniosek powinien zawierać:”;

- 2) ust. 11–13 otrzymują brzmienie:

„11. Zakład przekazuje Straży Granicznej oraz Państwowej Inspekcji Pracy wykaz obejmujący dane płatników składek, którzy w ostatnim kwartale zgłosili do ubezpieczeń społecznych co najmniej jednego cudzoziemca, w terminie do końca ostatniego dnia roboczego miesiąca następującego po upływie kwartału, którego wykaz dotyczy.

12. Zakład udostępnia Straży Granicznej oraz Państwowej Inspekcji Pracy, w postaci elektronicznej, dane płatnika składek, który zgłosił do ubezpieczeń społecznych cudzoziemca, oraz dane ubezpieczonego cudzoziemca, w zakresie niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań.

13. Dane:

- 1) płatnika składek, o których mowa w ust. 11 i 12, obejmują:
- a) numer NIP,
 - b) numer REGON,
 - c) numer PESEL,
 - d) kod rodzaju działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD),
 - e) serię i numer dowodu osobistego albo paszportu, jeżeli płatnikowi składek nie nadano numerów NIP i REGON lub jednego z nich,
 - f) nazwę skróconą,
 - g) imię i nazwisko,
 - h) adres siedziby,
 - i) adres do korespondencji,
 - j) adres miejsca prowadzenia działalności,
 - k) liczbę cudzoziemców zgłoszonych do ubezpieczeń społecznych,
 - l) obywatelstwo (obywatelstwa) cudzoziemca,
 - m) tytuł ubezpieczenia cudzoziemca;
- 2) ubezpieczonego cudzoziemca, o których mowa w ust. 12, obejmują:
- a) rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości,
 - b) numer PESEL, jeżeli został nadany,
 - c) imię i nazwisko,
 - d) datę urodzenia,
 - e) obywatelstwo,

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1079, 1115, 1265, 1933, 2185, 2476 i 2707 oraz z 2023 r. poz. 326.

- f) płeć,
- g) adres zameldowania,
- h) adres zamieszkania,
- i) adres do korespondencji,
- j) kod tytułu ubezpieczenia,
- k) datę powstania obowiązku ubezpieczeń społecznych,
- l) datę zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych,
- m) daty wygaśnięcia obowiązku ubezpieczeń społecznych i wyrejestrowania ubezpieczonego z ubezpieczeń społecznych,
- n) wymiar czasu pracy,
- o) podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz datę opłacenia składki.”

Art. 4. W ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1264 i 1383 oraz z 2023 r. poz. 185) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) po art. 11a dodaje się art. 11b i art. 11c w brzmieniu:

„Art. 11b. Zadania określone w:

- 1) art. 45a i art. 45b ust. 2–4 – dotyczące wpisów danych cudzoziemca w Systemie Informacyjnym Schengen do celów, o których mowa w art. 3 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1860 z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen do celów powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (Dz. Urz. UE L 312 z 07.12.2018, str. 1, z późn. zm.⁸⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 2018/1860”,
- 2) art. 46 i art. 54c – dotyczące wpisów danych cudzoziemca w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu i pobytu na podstawie przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1861 z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) w dziedzinie odpraw granicznych, zmiany konwencji wykonawczej do układu z Schengen oraz zmiany i uchylecia rozporządzenia (WE) nr 1987/2006 (Dz. Urz. UE L 312 z 07.12.2018, str. 14, z późn. zm.⁹⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 2018/1861”

– Komendant Główny Policji realizuje przy udziale funkcjonariuszy Straży Granicznej pełniących służbę w biurze SIRENE, o którym mowa w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2007 r. o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Wizowym Systemie Informacyjnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1041 oraz z 2022 r. poz. 2642).

Art. 11c. W celu realizacji zadań określonych w ustawie i w zakresie niezbędnym do realizacji tych zadań Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców, zwany dalej „Szefem Urzędu”, może pozyskiwać z systemu teleinformatycznego Straży Granicznej, przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 449 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, informacje przetwarzane na podstawie art. 1 ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1061, z późn. zm.¹⁰⁾) dotyczące przekraczania przez cudzoziemców granicy Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli są spełnione następujące warunki:

- 1) system teleinformatyczny, za pośrednictwem którego są pozyskiwane te informacje, umożliwi identyfikację i rejestrację osób uzyskujących dostęp do danych Straży Granicznej oraz rejestruje zakres udostępnionych danych i datę udostępnienia danych;
 - 2) Szef Urzędu posiada i stosuje zabezpieczenia techniczne i organizacyjne zapewniające poufność, integralność, dostępność i autentyczność danych.”;
- 2) w art. 23 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Szef Urzędu w drodze decyzji.”;
- 3) w art. 30 w ust. 3 skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2021 r. poz. 1486, 1728, 1898, 2191 i 2333 oraz z 2022 r. poz. 655)”;

⁸⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 248 z 13.07.2021, str. 11 oraz Dz. Urz. UE L 249 z 14.07.2021, str. 15.

⁹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 135 z 22.05.2019, str. 27, Dz. Urz. UE L 248 z 13.07.2021, str. 11 oraz Dz. Urz. UE L 249 z 14.07.2021, str. 15.

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1115, 1855 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 185, 240, 261, 289, 347 i 547.

4) po art. 45 dodaje się art. 45a i art. 45b w brzmieniu:

„Art. 45a. Jeżeli dane cudzoziemca zostały umieszczone w Systemie Informacyjnym Schengen do celów, o których mowa w art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860, organ prowadzący postępowanie w sprawie udzielenia mu ochrony międzynarodowej, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji:

- 1) zwraca się do właściwego organu państwa obszaru Schengen, które umieściło dane, o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860, w przypadku gdy dane zostały umieszczone w związku z decyzją właściwego organu tego państwa obszaru Schengen, której towarzyszy zakaz ponownego wjazdu;
- 2) informuje właściwy organ państwa obszaru Schengen, które umieściło dane, o decyzji wydanej w sprawie udzielenia cudzoziemcowi ochrony międzynarodowej, w przypadku gdy dane zostały umieszczone w związku z decyzją właściwego organu tego państwa obszaru Schengen, której towarzyszy zakaz ponownego wjazdu;
- 3) informuje właściwy organ państwa obszaru Schengen, które umieściło dane, o zamiarze nadania cudzoziemcowi statusu uchodźcy lub udzielenia ochrony uzupełniającej lub o nadaniu cudzoziemcowi statusu uchodźcy lub o udzieleniu ochrony uzupełniającej, w przypadku gdy dane zostały umieszczone w związku z decyzją właściwego organu innego państwa obszaru Schengen, której nie towarzyszy zakaz ponownego wjazdu.

Art. 45b. 1. Jeżeli właściwy organ innego państwa obszaru Schengen występuje o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 10 lub art. 11 rozporządzenia nr 2018/1860, a cudzoziemiec posiada status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, Szef Urzędu ustala, czy zachodzą przesłanki pozbawienia cudzoziemca tego statusu lub tej ochrony.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Szef Urzędu przekazuje Komendantowi Głównemu Policji informacje o wydaniu decyzji o pozbawieniu cudzoziemca statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej lub o braku podstaw do pozbawienia cudzoziemca tego statusu lub tej ochrony w terminie 10 dni od dnia otrzymania wystąpienia o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 10 lub art. 11 rozporządzenia nr 2018/1860.

3. Jeżeli nie jest możliwe zachowanie terminu, o którym mowa w ust. 2, Szef Urzędu występuje przed jego upływem, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, do właściwego organu innego państwa obszaru Schengen z wnioskiem o przedłużenie terminu, nie więcej jednak niż o 12 dni. Wniosek zawiera uzasadnienie. W takim przypadku Szef Urzędu przekazuje Komendantowi Głównemu Policji informację, o której mowa w ust. 2, w terminie 2 dni przed końcem terminu określonego we wniosku.

4. Komendant Główny Policji przekazuje właściwemu organowi innego państwa obszaru Schengen otrzymaną od Szefa Urzędu informację, o której mowa w ust. 2, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 10 lub art. 11 rozporządzenia nr 2018/1860, a w przypadku przedłużenia tego terminu – w terminie przedłużonym.”;

5) art. 46 otrzymuje brzmienie:

„Art. 46. Jeżeli dane cudzoziemca znajdują się w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu i pobytu, organ prowadzący postępowanie w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej:

- 1) rozpatrując wniosek o udzielenie ochrony międzynarodowej, przeprowadza, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, z właściwym organem państwa obszaru Schengen, które dokonało wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen, konsultacje, o których mowa w art. 27 rozporządzenia nr 2018/1861, i bierze pod uwagę powody leżące u podstaw decyzji państwa obszaru Schengen, które dokonało wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen, oraz uwzględnia zagrożenia, o których mowa w art. 27 lit. d rozporządzenia nr 2018/1861, jakie może powodować obecność danego cudzoziemca na terytorium państw obszaru Schengen;
- 2) informuje właściwy organ innego państwa obszaru Schengen o decyzji wydanej w sprawie udzielenia cudzoziemcowi ochrony międzynarodowej lub o zamiarze nadania cudzoziemcowi statusu uchodźcy lub udzielenia mu ochrony uzupełniającej.”;

6) art. 54c otrzymuje brzmienie:

„Art. 54c. 1. Jeżeli właściwy organ innego państwa obszaru Schengen występuje o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 28 lub art. 29 rozporządzenia nr 2018/1861, Szef Urzędu ustala, czy zachodzą przesłanki pozbawienia cudzoziemca statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, biorąc pod uwagę powody leżące u podstaw decyzji państwa obszaru Schengen, które zamierza dokonać wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen lub które dokonało tego wpisu, oraz uwzględniając zagrożenia, o których mowa w art. 28 lit. d lub art. 29 lit. d rozporządzenia nr 2018/1861, jakie może powodować obecność danego cudzoziemca na terytorium państw obszaru Schengen.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Szef Urzędu przekazuje Komendantowi Głównemu Policji informację o wydaniu decyzji o pozbawieniu cudzoziemca statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej lub o braku podstaw do pozbawienia cudzoziemca tego statusu lub tej ochrony w terminie 10 dni od dnia otrzymania wystąpienia o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 28 lub art. 29 rozporządzenia nr 2018/1861.

3. Jeżeli nie jest możliwe zachowanie terminu, o którym mowa w ust. 2, Szef Urzędu występuje przed jego upływem, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji, do właściwego organu innego państwa obszaru Schengen z wnioskiem o przedłużenie terminu, nie więcej jednak niż o 12 dni. Wniosek zawiera uzasadnienie. W takim przypadku Szef Urzędu przekazuje Komendantowi Głównemu Policji informację, o której mowa w ust. 2, w terminie 2 dni przed końcem terminu określonego we wniosku.

4. Komendant Główny Policji przekazuje właściwemu organowi innego państwa obszaru Schengen otrzymaną od Szefa Urzędu informację, o której mowa w ust. 2, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 28 lub art. 29 rozporządzenia nr 2018/1861, a w przypadku przedłużenia tego terminu – w terminie przedłużonym.”;

7) w art. 70:

- a) w ust. 1 uchyla się pkt 1,
- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wniosek cudzoziemca, o którym mowa w ust. 2, o udzielenie pomocy socjalnej i opieki medycznej pozostawia się bez rozpoznania.”;

8) w art. 74 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Okres udzielania pomocy socjalnej i opieki medycznej ulega przedłużeniu do dnia, w którym cudzoziemiec powinien opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy cudzoziemiec złożył do Komendanta Głównego Straży Granicznej wniosek o udzielenie:

- 1) pomocy w dobrowolnym powrocie w przypadkach, o których mowa w art. 334 ust. 2 pkt 3 lub 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, w terminie, o którym mowa w art. 334 ust. 5 pkt 2 lub 3 lit. a tej ustawy, a w przypadku gdy wniosek ten nie został złożony za pośrednictwem Szefa Urzędu – pod warunkiem, że cudzoziemiec powiadomił na piśmie Szefa Urzędu o złożeniu wniosku o udzielenie pomocy w dobrowolnym powrocie do Komendanta Głównego Straży Granicznej za pośrednictwem organów lub podmiotu, o których mowa w art. 334 ust. 4 pkt 1 lub ust. 8 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- 2) pomocy, o której mowa w art. 70 ust. 1 pkt 2, w terminie, o którym mowa w art. 75a ust. 6, a w przypadku gdy wniosek ten nie został złożony za pośrednictwem Szefa Urzędu – pod warunkiem, że cudzoziemiec zawiadomił pisemnie Szefa Urzędu o złożeniu wniosku do Komendanta Głównego Straży Granicznej o udzielenie pomocy za pośrednictwem organów lub podmiotu, o których mowa w art. 75a ust. 5 pkt 1 lub art. 82c ust. 3.”;

9) uchyla się art. 75;

10) art. 75a otrzymuje brzmienie:

„Art. 75a. 1. Przeniesienie cudzoziemca do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia 604/2013 odbywa się w sposób zorganizowany przez Komendanta Głównego Straży Granicznej.

2. Pomoc związana z przeniesieniem cudzoziemca do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia 604/2013 może być udzielona cudzoziemcowi, który otrzymał decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie udzielenia mu ochrony międzynarodowej i przekazaniu go do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia 604/2013 i który nie podlega przekazaniu w trybie art. 37 ust. 4.

3. Pomoc związana z przeniesieniem cudzoziemca do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia 604/2013 obejmuje pokrycie kosztów:

- 1) podróży cudzoziemca;
- 2) wyżywienia cudzoziemca przed podróżą i podczas podróży;
- 3) zakwaterowania cudzoziemca przed podróżą;
- 4) opieki medycznej nad cudzoziemcem;

- 5) organizacji pomocy związanej z przeniesieniem cudzoziemca do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia 604/2013 przez podmiot, o którym mowa w art. 334 ust. 8 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- 6) związanych z zapewnieniem cudzoziemcowi bezpiecznego i humanitarnego przeniesienia.

4. Pomoc związana z przeniesieniem cudzoziemca do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia 604/2013 nie obejmuje pokrycia kosztów, które są pokrywane w ramach pomocy socjalnej i opieki medycznej, o których mowa w art. 70 ust. 1.

5. Pomocy związanej z przeniesieniem cudzoziemca do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia 604/2013 udziela się na wniosek cudzoziemca złożony za pośrednictwem:

- 1) komendanta oddziału Straży Granicznej lub komendanta placówki Straży Granicznej;
- 2) Szefa Urzędu;
- 3) podmiotu, o którym mowa w art. 82c ust. 3.

6. Cudzoziemiec składa wniosek o udzielenie pomocy związanej z przeniesieniem go do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia 604/2013, nie później jednak niż w terminie 21 dni od dnia doręczenia mu decyzji ostatecznej o umorzeniu postępowania w sprawie udzielenia mu ochrony międzynarodowej i przekazaniu go do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia 604/2013.

7. W przypadku niezachowania przez cudzoziemca terminu, o którym mowa w ust. 6, Komendant Główny Straży Granicznej pozostawia wniosek o udzielenie pomocy związanej z przeniesieniem do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia 604/2013 bez rozpoznania.

8. Szef Urzędu, komendant oddziału Straży Granicznej, komendant placówki Straży Granicznej lub podmiot, o którym mowa w art. 82c ust. 3, niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 24 godzin, przekazuje wniosek o udzielenie pomocy związanej z przeniesieniem cudzoziemca do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia 604/2013 Komendantowi Głównemu Straży Granicznej.

9. Komendant Główny Straży Granicznej niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 5 dni roboczych od dnia złożenia wniosku o udzielenie pomocy związanej z przeniesieniem cudzoziemca do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia 604/2013 wydaje postanowienie o udzieleniu cudzoziemcowi pomocy związanej z przeniesieniem cudzoziemca do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia 604/2013. Na postanowienie nie przysługuje zażalenie.

10. Komendant Główny Straży Granicznej niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 48 godzin, informuje Szefa Urzędu o wydaniu postanowienia o udzieleniu cudzoziemcowi pomocy związanej z przeniesieniem go do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia 604/2013 lub pozostawieniu wniosku o udzielenie pomocy związanej z przeniesieniem cudzoziemca do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia 604/2013 bez rozpoznania.

11. Komendant Główny Straży Granicznej, po uzyskaniu informacji od Szefa Urzędu o wydaniu decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie udzielenia cudzoziemcowi ochrony międzynarodowej i przekazaniu tego cudzoziemca do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia 604/2013, zawiadamia niezwłocznie komendanta oddziału Straży Granicznej właściwego ze względu na miejsce pobytu wnioskodawcy o niezłożeniu przez wnioskodawcę wniosku o udzielenie mu pomocy związanej z przeniesieniem cudzoziemca do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia 604/2013 w terminie 21 dni od dnia, w którym decyzja o umorzeniu postępowania w sprawie udzielenia mu ochrony międzynarodowej stała się ostateczna, lub o nieskorzystaniu przez wnioskodawcę z udzielonej mu pomocy związanej z tym przeniesieniem.”;

- 11) w art. 82c:
- uchyla się ust. 1,
 - ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Szef Urzędu może zlecić prowadzenie nauki języka polskiego na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, 1812, 1933 i 2185 oraz z 2023 r. poz. 412).”;
 - dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Komendant Główny Straży Granicznej może zlecić przeniesienie cudzoziemca do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia 604/2013 podmiotowi, o którym mowa w art. 334 ust. 8 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.”;
- 12) w art. 85 skreśla się wyrazy „, pomocy w dobrowolnym powrocie, pomocy związanej z przeniesieniem cudzoziemca do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia 604/2013”;
- 13) po art. 85 dodaje się art. 85a w brzmieniu:

„Art. 85a. Koszty pomocy związanej z przeniesieniem cudzoziemca do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia 604/2013 są finansowane z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych, ze środków będących w dyspozycji Komendanta Głównego Straży Granicznej.”;
- 14) w art. 86 w ust. 1:
- uchyla się pkt 4,
 - w pkt 5 wyrazy „pkt 1–4” zastępuje się wyrazami „pkt 1–3”;
- 15) w art. 87 w ust. 2 w pkt 3 po wyrazach „odmowy wjazdu” dodaje się wyrazy „i pobytu”.
- Art. 5.** W ustawie z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2021 r. poz. 1697) wprowadza się następujące zmiany:
- w art. 2a:
 - w ust. 1 wyrazy „art. 439–441, art. 444–447” zastępuje się wyrazami „art. 439, art. 440, art. 441, art. 444, art. 446, art. 447”;
 - w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) art. 3 pkt 20–22, art. 58, art. 59, art. 60 ust. 1 pkt 17 i 17a, art. 66 ust. 1, 2 i 3, art. 67–71, art. 73, art. 74, art. 74a, art. 77 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 lit. a i e oraz ust. 7 i 8, art. 78 ust. 1 i 2, art. 79 ust. 1–4, przepisy wydane na podstawie art. 80 ust. 1, art. 96, przepisy wydane na podstawie art. 97 ust. 1, art. 360–379, art. 428 ust. 1 pkt 2 lit. c, art. 429 ust. 1 pkt 1, art. 443 ust. 1 pkt 5 i ust. 2, art. 443a, art. 448–448b oraz art. 449a ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.”;
 - w art. 73d wyrazy „Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców” zastępuje się wyrazami „Komendant Główny Straży Granicznej”.
- Art. 6.** W ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 202) użyte w art. 4 w pkt 2 w lit. b, w art. 13 w ust. 1, w art. 23 w ust. 2 i w art. 47 w pkt 2 w lit. b w różnym przypadku wyrazy „areszt w celu wydalenia” zastępuje się użytymi w odpowiednim przypadku wyrazami „areszt dla cudzoziemców”.
- Art. 7.** W ustawie z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne (Dz. U. z 2023 r. poz. 199) wprowadza się następujące zmiany:
- w art. 95 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) zostało wydane orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, które ma wpływ na treść wydanej decyzji.”;
 - w art. 96 wyrazy „art. 95 pkt 3–8” zastępuje się wyrazami „art. 95 pkt 3–9”;
 - w art. 97 wyrazy „art. 95 pkt 3, 7 i 8” zastępuje się wyrazami „art. 95 pkt 3 i 7–9”;

4) w art. 98 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W sytuacji określonej w art. 95 pkt 9 wniosek o wznowienie postępowania wnosi się w terminie miesiąca od dnia publikacji sentencji orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 27 stycznia 2022 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 410) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W wyjątkowych przypadkach, w tym jeżeli przemawia za tym ważny interes państwa, paszport i paszport tymczasowy może wydać minister właściwy do spraw wewnętrznych.”;

2) w art. 48 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. W przypadkach, o których mowa w art. 6 ust. 3, paszport tymczasowy może być wydany również w innych okolicznościach niż określone w ust. 1.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 103, z 2022 r. poz. 2600 oraz z 2023 r. poz. 185) w art. 10:

1) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1d w brzmieniu:

„1a. Minister właściwy do spraw informatyzacji może w ramach publicznej aplikacji mobilnej, o której mowa w art. 19e ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, umożliwić obywatelowi Ukrainy, który pobrał dokument elektroniczny, o którym mowa w ust. 1 pkt 1:

1) pobranie, przechowywanie i prezentację dokumentu elektronicznego zawierającego pobrane z rejestru osób, o którym mowa w art. 6 ust. 1, aktualne dane dotyczące dziecka pozostającego pod jego władzą rodzicielską, o których mowa w art. 4 ust. 4 pkt 1, 2, 4, 10, 12, 13 i art. 6 ust. 5 pkt 2 i 3, oraz dane, o których mowa w art. 8 pkt 24 i pkt 24a lit. d ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności;

2) weryfikację integralności i pochodzenia dokumentu elektronicznego.

1b. Obywatelowi Ukrainy, o którym mowa w ust. 1a, umożliwia się pobranie dokumentu elektronicznego, o którym mowa w ust. 1a pkt 1, jeżeli w rejestrze PESEL przy danych dziecka zamieszczono numer PESEL tego obywatela Ukrainy.

1c. Pobranie dokumentu elektronicznego, o którym mowa w ust. 1b, wymaga:

1) uwierzytelnienia przy użyciu certyfikatu, o którym mowa w art. 19e ust. 2a ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne;

2) złożenia przez obywatela Ukrainy, który pobiera dokument elektroniczny, oświadczenia o pozostawianiu dziecka pod jego władzą rodzicielską.

1d. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1c pkt 2, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie zamieszcza w nim klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.”;

2) w ust. 2 we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazach „ust. 1 pkt 1” dodaje się wyrazy „i ust. 1a pkt 1”;

3) w ust. 5 po wyrazach „ust. 1 pkt 1” dodaje się wyrazy „i ust. 1a pkt 1”;

4) w ust. 7 wyrazy „Dokument elektroniczny, o którym mowa w ust. 1 pkt 1” zastępuje się wyrazami „Dokumenty elektroniczne, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 1a pkt 1”.

Art. 10. 1. Do postępowań w sprawach uregulowanych w ustawach zmienianych w art. 1 i art. 5 wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do postępowań w sprawach uregulowanych w ustawie zmienianej w art. 1 wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się art. 72, art. 72a, art. 82 ust. 2, art. 83, art. 83a, art. 100 ust. 1a i 1b, art. 109a, art. 198, art. 208a, art. 214a, art. 359a i art. 359c ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Do postępowań w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie stosuje się art. 220 ustawy zmienianej w art. 1.

4. Do postępowań w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie stosuje się art. 315 ust. 4a ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 11. 1. Właściwy do zmiany, uchylecia, stwierdzenia nieważności lub wygaśnięcia ostatecznej decyzji lub postanowienia, wydanych na podstawie dotychczasowych przepisów w sprawach:

- 1) wydania lub wymiany karty pobytu w przypadku cudzoziemca, któremu udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych,
- 2) wydania lub wymiany dokumentu „zgoda na pobyt tolerowany”,
- 3) zobowiązania cudzoziemca do powrotu,
- 4) przedłużenia terminu dobrowolnego powrotu,
- 5) cofnięcia zakazu ponownego wjazdu, o którym mowa w art. 318 ustawy zmienianej w art. 1,
- 6) przekazania cudzoziemca do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej na podstawie obowiązującej w dniu 13 stycznia 2009 r. umowy międzynarodowej o przekazywaniu i przyjmowaniu osób,
- 7) udzielenia lub cofnięcia zgody na pobyt ze względów humanitarnych,
- 8) udzielenia lub cofnięcia zgody na pobyt tolerowany,
- 9) wydalenia obywatela UE, o którym mowa w art. 2 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 5,
- 10) wydalenia członka rodziny obywatela UE, o którym mowa w art. 2 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 5,
- 11) uchylecia decyzji o wydaleniu obywatela UE, o którym mowa w art. 2 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 5,
- 12) uchylecia decyzji o wydaleniu członka rodziny obywatela UE, o którym mowa w art. 2 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 5

– jest organ, który stał się organem wyższego stopnia właściwym w tych sprawach z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Przepis ust. 1 stosuje się do wznowienia postępowania zakończonego decyzją lub postanowieniem, wydanych na podstawie przepisów dotychczasowych w sprawach:

- 1) wydania lub wymiany karty pobytu w przypadku cudzoziemca, któremu udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych;
- 2) wydania lub wymiany dokumentu „zgoda na pobyt tolerowany”;
- 3) zobowiązania cudzoziemca do powrotu;
- 4) przedłużenia terminu dobrowolnego powrotu;
- 5) cofnięcia zakazu ponownego wjazdu, o którym mowa w art. 318 ustawy zmienianej w art. 1;
- 6) przekazania cudzoziemca do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej na podstawie obowiązującej w dniu 13 stycznia 2009 r. umowy międzynarodowej o przekazywaniu i przyjmowaniu osób;
- 7) udzielenia lub cofnięcia zgody na pobyt ze względów humanitarnych;
- 8) udzielenia lub cofnięcia zgody na pobyt tolerowany;
- 9) wydalenia obywatela UE, o którym mowa w art. 2 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 5;
- 10) wydalenia członka rodziny obywatela UE, o którym mowa w art. 2 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 5;
- 11) uchylecia decyzji o wydaleniu obywatela UE, o którym mowa w art. 2 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 5;
- 12) uchylecia decyzji o wydaleniu członka rodziny obywatela UE, o którym mowa w art. 2 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 5.

Art. 12. 1. W przypadku gdy zgody na pobyt ze względów humanitarnych na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym udzielił Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców lub gdy Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców wydał decyzję o wydaniu albo wymianie karty pobytu w związku z udzieleniem zgody na pobyt ze względów humanitarnych, kartę pobytu wydaje albo wymienia komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej, który orzekał w tych sprawach w pierwszej instancji.

2. W przypadku gdy zgody na pobyt tolerowany na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym udzielił Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców lub gdy Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców wydał decyzję o wydaniu albo wymianie dokumentu „zgoda na pobyt tolerowany”, dokument ten wydaje albo wymienia komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej, który orzekał w tych sprawach w pierwszej instancji.

Art. 13. 1. W przypadku gdy zgody na pobyt ze względów humanitarnych na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym udzielił Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców, organem właściwym do cofnięcia udzielonej zgody jest komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej, właściwy ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca.

2. W przypadku gdy zgody na pobyt tolerowany na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym udzielił Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców, organem właściwym do cofnięcia udzielonej zgody jest komendant oddziału Straży Granicznej lub komendant placówki Straży Granicznej, właściwy ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca.

Art. 14. Do postępowań administracyjnych w sprawie udzielenia pomocy w dobrowolnym powrocie oraz przeniesienia do innego państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 180 z 29.06.2013, str. 31), których nie zakończono do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy decyzją ostateczną, a które zostały wszczęte przed tym dniem na podstawie art. 75 i art. 75a ustawy zmienianej w art. 4, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 15. W przypadku gdy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy organ, o którym mowa w art. 440 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, złożył do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców wnioski o umieszczenie danych cudzoziemca w wykazie cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany, z powołaniem się na okoliczności, że wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, a Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie rozpatrzył tego wniosku, wniosek ten rozpatruje się na podstawie art. 440a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 16. Do postępowań w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się art. 45a i art. 46 ustawy zmienianej w art. 4 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 17. Komendant Główny Straży Granicznej umieszcza w Systemie Informacyjnym Schengen dane cudzoziemców do celów, o których mowa w art. 3 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1860 z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen do celów powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (Dz. Urz. UE L 312 z 07.12.2018, str. 1, z późn. zm.¹¹⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 2018/1860”, gdy decyzje o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu zostały wydane przez komendanta oddziału Straży Granicznej lub komendanta placówki Straży Granicznej od dnia 7 marca 2023 r.

Art. 18. 1. W przypadku wydania przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców w okresie od dnia 7 marca 2023 r. decyzji o utrzymaniu w mocy w całości lub w części decyzji komendanta oddziału Straży Granicznej lub komendanta placówki Straży Granicznej o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, Komendant Główny Straży Granicznej umieszcza dane cudzoziemca w Systemie Informacyjnym Schengen do celów, o których mowa w art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców przekazuje niezwłocznie Komendantowi Głównemu Straży Granicznej decyzję. Przekazanie decyzji może nastąpić za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344).

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Komendant Główny Straży Granicznej jest organem właściwym do usunięcia danych cudzoziemca z Systemu Informacyjnego Schengen oraz aktualizacji wpisu danych. Komendanci oddziałów Straży Granicznej lub komendanci placówek Straży Granicznej są właściwi w sprawie inicjowania i prowadzenia konsultacji z organami innych państw obszaru Schengen za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji.

¹¹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 248 z 13.07.2021, str. 11 oraz Dz. Urz. UE L 249 z 14.07.2021, str. 15.

Art. 19. W przypadku gdy zgody na pobyt ze względów humanitarnych udzielił Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców, a właściwy organ innego państwa obszaru Schengen występuje o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 10 lub art. 11 rozporządzenia nr 2018/1860, organ Straży Granicznej właściwy ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca ustala, czy zachodzą przesłanki cofnięcia tej zgody, i informuje o tym właściwy organ tego państwa za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji.

Art. 20. W przypadku gdy Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców w okresie od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy prowadzi w drugiej instancji postępowanie, w którym zamierza udzielić cudzoziemcowi zgody na pobyt ze względów humanitarnych, a dane tego cudzoziemca zostały umieszczone w Systemie Informacyjnym Schengen do celów, o których mowa w art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji:

- 1) zwraca się do właściwego organu innego państwa obszaru Schengen, które umieściło dane, o przeprowadzenie konsultacji, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860, w przypadku gdy dane zostały umieszczone w związku z decyzją właściwego organu tego państwa obszaru Schengen, której towarzyszy zakaz ponownego wjazdu;
- 2) informuje właściwy organ państwa obszaru Schengen o decyzji wydanej w postępowaniu w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu lub w postępowaniu w sprawie udzielenia zgody na pobyt ze względów humanitarnych, w przypadku gdy dane zostały umieszczone w związku z decyzją właściwego organu tego państwa obszaru Schengen, której towarzyszy zakaz ponownego wjazdu;
- 3) informuje właściwy organ tego państwa o zamiarze udzielenia zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub o jej udzieleniu, w przypadku gdy dane zostały umieszczone w związku z decyzją właściwego organu tego państwa obszaru Schengen, której nie towarzyszy zakaz ponownego wjazdu.

Art. 21. W przypadku gdy Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców w okresie od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy prowadzi w drugiej instancji postępowanie, w którym zamierza udzielić cudzoziemcowi zgody na pobyt ze względów humanitarnych, a dane tego cudzoziemca znajdują się w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu i pobytu Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców, za pośrednictwem Komendanta Głównego Policji:

- 1) przeprowadza z właściwym organem państwa, które dokonało wpisu do Systemu Informacyjnego Schengen, konsultacje, o których mowa w art. 27 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1861 z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) w dziedzinie odpraw granicznych, zmiany konwencji wykonawczej do układu z Schengen oraz zmiany i uchylecia rozporządzenia (WE) nr 1987/2006 (Dz. Urz. UE L 312 z 07.12.2018, str. 14, z późn. zm.¹²⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 2018/1861”;
- 2) informuje właściwy organ tego państwa obszaru Schengen o decyzji udzielającej zgody na pobyt ze względów humanitarnych, innej decyzji kończącej postępowanie w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu lub w sprawie udzielenia zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub o zamiarze udzielenia cudzoziemcowi zgody na pobyt ze względów humanitarnych.

Art. 22. Zadania określone w art. 18–21 dotyczące wpisów danych cudzoziemca w Systemie Informacyjnym Schengen do celów, o których mowa w art. 3 ust. 1 rozporządzenia nr 2018/1860, lub do celów odmowy wjazdu i pobytu Komendant Główny Policji realizuje przy udziale funkcjonariuszy Straży Granicznej pełniących służbę w biurze SIRENE, o którym mowa w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2007 r. o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Wizowym Systemie Informacyjnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1041 oraz z 2022 r. poz. 2642).

Art. 23. Do zakazu ponownego wjazdu orzeczonego w decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu wydanej na podstawie przepisów dotychczasowych przepisu art. 319 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 nie stosuje się.

Art. 24. W przypadku gdy określony w decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu termin dobrowolnego powrotu nie biegnie w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy z tego powodu, że nie ziszczył się jeszcze warunek, o którym mowa w art. 315 ust. 4a ustawy zmienianej w art. 1, termin ten jako termin dobrowolnego wyjazdu rozpoczyna swój bieg z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 25. Terminy dobrowolnego powrotu określone w decyzjach o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy będą dalej jako terminy dobrowolnego wyjazdu.

¹²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 135 z 22.05.2019, str. 27, Dz. Urz. UE L 248 z 13.07.2021, str. 11 oraz Dz. Urz. UE L 249 z 14.07.2021, str. 15.

Art. 26. 1. Jeżeli dane cudzoziemca, któremu została wydana decyzja o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu bez określenia terminu dobrowolnego powrotu z orzeczonym zakazem ponownego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i innych państw obszaru Schengen, nie zostały umieszczone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy w wykazie cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany, a brak jest informacji o wykonaniu tej decyzji, dane cudzoziemca umieszcza się w wykazie na okres, o którym mowa w art. 438 ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, liczony od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Jeżeli Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców w przypadku, o którym mowa w ust. 1, uzyskał informację o wykonaniu decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, będącej podstawą wpisu, okres obowiązywania wpisu jest korygowany w ten sposób, że za jego początek uznaje się dzień wykonania tej decyzji.

Art. 27. Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców prowadzi rejestry, o których mowa w art. 428 ust. 1 pkt 2 lit. j, k, m oraz n ustawy zmienianej w art. 1, do dnia zakończenia postępowań w sprawach, których te rejestry dotyczą.

Art. 28. Minister właściwy do spraw wewnętrznych umieszcza w rejestrach, o których mowa w art. 428 ust. 1 pkt 2 lit. j oraz k ustawy zmienianej w art. 1, informacje i dane, o których mowa w art. 430 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, dotyczące zdarzeń, które miały miejsce przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 29. Okresy przechowywania danych zgromadzonych w rejestrach, o których mowa w art. 428 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy zmienianej w art. 1, oraz w centralnym rejestrze wizowym, o którym mowa w art. 449a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, rozpoczynają się z dniem wejścia w życie art. 430a i art. 449a ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w odniesieniu do danych zgromadzonych przed tym dniem.

Art. 30. Do postępowań w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie art. 1 pkt 23 stosuje się art. 211 ust. 3 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 31. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie:

- 1) art. 446 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 446 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1,
- 2) art. 86 ustawy zmienianej w art. 4 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 86 ustawy zmienianej w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,
- 3) art. 10 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 9 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 10 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą

– jednak nie dłużej niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 32. Minister właściwy do spraw informatyzacji ogłosi w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” komunikat określający dzień wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających stosowanie przepisów art. 10 ust. 1a–1d ustawy zmienianej w art. 9.

Art. 33. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 1 w zakresie art. 15c, art. 1 pkt 23, art. 4 pkt 1 w zakresie art. 11c oraz art. 30, które wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 1 pkt 26 lit. b i c oraz pkt 27, które wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia;
- 3) art. 1 pkt 30–33, które wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 2023 r.;
- 4) art. 1 pkt 60 i 74 oraz art. 29, które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 5) art. 9 i art. 31 pkt 3, które wchodzi w życie z dniem określonym w komunikacie ogłoszonym na podstawie art. 32;
- 6) art. 3, który wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 7) art. 17 i art. 18, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 7 marca 2023 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*